JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. Woensdag 12 December. N°. 99.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... *f* —.60 duiten voor de *Vijf woorden*.
Bij eerste of meerdere herhaling —.30 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk Besluit van den den 14den September 1855 no. 52, is benoemd tot ridder der militaire Willems-orde 4de klasse, de gezagvoerder van de gouvernements kruisboot no. 3, in Nederlandsch-Indië *J. J. Pielaat*.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot resident der Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo, *G. M. van de Graaff*, thans ambtenaar op non-activiteit, laatst assistent-resident van Patjitan.

Militair Departement.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den eersten luitenant op non-activiteit der Oost-Indische cavallerie *F. E. van Lawick van Pabst*,

Erratum.

In de Javasche Courant van den 5den dezer no. 97 komt in het *officieel gedeelte* onder anderen voor:

»Voorts is bij hetzelfde Koninklijk besluit (*) de Gouverneur-Gene- » raal van Nederlandsch Indie gemagtigd, om te beschouwen als » bezittende het radicaal van ambtenaren der 2de klasse: J, *E.* » *van den* Bor, *W. F.* J. B. *Cleerens*, *G. A. van Delden*, *A.* » *Pruijs van der Hoeven* en *L. K. van Swieten.* »

Men leze aldus:

Voorts is bij hetzelfde Koninklijk besluit de Gouvernenr-Generaal van Nederlandsch-Indie gemagtigd, om de ambtenaren J. E. *van den Bor*, enz. zich thans bevindende in 's lands dienst in Nederlandsch-Indie, bij voorkomende gelegenheid tot plaatsing bij het binnenlandsche bestuur op Sumatra, te beschouwen als bezittende het radicaal van ambtenaren der 2de klasse.

(*) van den 1sten September 1855 No. 40.

Advertentien.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat door den resident van Soerabaija, op een nader te bepalen dag, eene uitbesteding zal worden gehouden voor den overvoer van Soerabaija, naar Samarang van een stoomheiwerktuig, vaarvan de verschillende stukken te zamen eene zwaarte uitmaken van ruim 22 tonnen.

Het inladen te Soerabaija en het ontlossen en aan wal brengen te Samarang van deze machinerien, zal moeten plaats hebben voor rekening van den aannemer.

Vertrek van de Europesche Brievenmalen gedurende het jaar 1856.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt ter kennis van het algemeen, dat het vertrek van de stoomschepen, bestemd tot het overbrengen van de brievenmalen van Batavia naar Singapore, gedurende het jaar 1856, is bepaald op de ondervolgende dagen, als:

11 Januarij 1856.
10 Februarij »
13 Maart »
13 April »
11 Mei »
11 Junij »
11 Julij »
11 Augustus »
10 September »
11 October »
11 November »
11 December »

des morgens van iedereen dag.

De brievenpakketten, bestemd om met deze gelegenheden te worden verzonden, zullen gesloten worden bij het postkantoor te Weltevreden;

a. voor zooveel betreft de brieven voor *Europa*, *Britsch Indie*, *China* enz., daags vóór het vertrek der stoomschepen, des avonds ten 8 ure.
b. voor zooveel betreft de brieven voor Banka, Palembang, Riouw en Billiton, insgelijks daags voor dat vertrek, des namiddags ten 4 ure.

De resident van Batavia maakt bekend, dat op Donderdag den 27sten dezer, des voormiddags ten 10 ure, ten zijnen kantore publiek zal worden uitbesteed, de overvoer van zout van het hoofddepôtpakhis te Sumanap naar Sumatra's Westkust en Bencoelen, onder de voorwaarden, omschreven in de advertentie van den directeur der producten en civiele magazijnen, dd. 4 dezer, opgenomen in de Javasche Courant dd. 5 daaraanvolgende no. 97.

Vendutien.

Donderdag 13 December, voor het commissiehuis van *Louran & van Walchren.*

Vrijdag 14 December, voor het commissiehuis van gebr. *Roselje & Co.*,

Maandag 17 December, wegens vertrek, voor het woonhuis van mevrouw de wed. *Gervers*, in den Gang Scott, door *John Pryce & Co.*,

Dingsdag 18 December, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennisson & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Executeuren te Padang van *J. C. Loder.*

Door de weeskamer te Samarang, v. *Wilhelm Becker*, *C. van der Lugt*, wed. *van Woosthoff*, *Gerhardus* Johannes *Alink*, Joseph Bonini en Johan *Pieter Ipsen*,

Door de Boedelkamer te Samarang, van den chinees *Liem Hoewatkeh.*

Door de agenten der Samarangsche Boedelkamer te Rembang van den chinees *Lo Kong.*

Door de Weeskamer te Soerabaya van den chinees *Kwee Yak.*

Door de agenten der Soerabayasche Boedelkamer te Kedirie, van den chinees *Tan Singhong.*

Door de Sumatrasche Weeskamer. van den chinees *Lim Ok.*

Door de agenten der Wees- en Boedelkamer in Mandheling, van wijlen *H. J. A. Scholte.*

Door de Officieren Commissarissen te Batavia, van *C. P.* Jonxis.

Door de Commissarissen in den boedel te Palembang, van *Z. L. van Oss.*

Door de Testamentaire Executeuren te Cheribon, van *Johan Joost Dornseiff.*

Vertrekkende Personen.

J. J. Heinzler. — *C.* J. Serlé. — *Rijkens*, kapt. — *Pereboom Voller* en familie. — *K. F. C. Portengen* en echtgenoote.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 6 tot en met 10 *December* 1855.

HOTEL DER NEDERLANDEN. J. S. *Spanjaard*, van de reede. — Johs. *Verloop*, van Amsterdam. — J. *Audineau*, *R. A. Tange*, *W. H. van Waardenburg*, J. *M. Pfeill*, *Junghuhn* en echtgenoote, *M.* J. *Schrum* en echtgenoote en Mejufvrouw *de Gelder*. van Rotterd.

MARINE HOTEL. J. *F.* J. *Mahieu*, van Japan. — *R. W. de Haan* en echtgenoote van Buitenzorg. — *T. de Moll van Otterloo*, en *D. Schuurman* en familie, van Soerabaya.

JAVA HOTEL. *Thoms. Hijseath*, van de reede. — *F. H. Schmidt*, van Soerabaya. — J. *Johan*, van Samarang. — J. J. *Carabain* en echtgenoote, van Soerabaija. — *E. F. Bonjer*, van Rotterdam. — *E. Crevecoeur*, van Gadok. — *John. B. Fisk* en *G. F. Train*, van Melbourn.

Advertentiën.

Getrouwd:

T. S. REYNEKE
met
W. GANSNEB, Gend. TENGNAGEL.

PROBOLINGO, 28 *November* 1855. (2401)

Getrouwd:

J. R. P. F. GONGGRIJP
en
M. C. WOLVEKAMP.

BATAVIA, 29 *November* 1855. (2399)

Eenige kennisgave.

Getrouwd:

B. VAN ZUTPHEN
met
C. V. LAVALETTE.

BATAVIA, 6 December 1855. (2393)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *C. Vreede*, *van Gesset.*

Ten huize *Berglust*, den 30 *November* 1855. (2406)

Op den 30 Junij overleed aan boord van het Barkschip de *Twee Gebroeders*, gezagvoerder *Vermeij*, op de reis naar Nederland, in den ouderdom van 29 jaren, onzen veel geliefden Zoon, *Ludovicus Joannes*, in leven 1ste Luitenant der Infanterie.

C. J. SMULDERS.
W. C, SMULDERS,
von Francquemont.

(2407)

Op den 13 September j.l., is te Amsterdam in den ouderdom van ruim 60 jaren overleden, onze waarde vader en behuwdvader, de WelEdel Gestrenge heer *W. Koopman*, gepensionneerd majoor der rijdende artillerie.

J. G. G. VON SCHMIDT AUF ALTENSTADT.
A. P. M. VON SCHMIDT AUF ALTENSTADT,
Koopman.
C. B. A. KOOPMAN.

DJOCJOCARTA, 6 *December* 1855.

Eenige kennisgeving. (2404)

Heden overleed tot onze diepe droefheid, onze waarde Vader en Behuwdvader, de Heer *B. van der Zwaan* Senior, in den ouderdom van bijna zeventig jaren.

B. VAN DER ZWAAN.
M. VAN DER ZWAAN,
Krumphaar.
L. W. VAN DER ZWAAN.

(2390)

SOERABAIJA, 2 December 1855.

Eenige Kennisgeving.

Vendutie

op Donderdag den 13 December 1855,

voor het Commissiehuis van *Louran & van Walchren*, van diverse Lijnwaden, waaronder **Salempores**, gebleekt en ongebleekt Katoen, 1 kist Marseille, Batiks en verder nog Propatria papier, Provisiën, Dranken. enz. (2383)

Vendutie

op Vrijdag den 14 December 1855,

voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*, van boter, roode wijn op fust, glaswerk, losse en gezette brillanten, 20 kisten beschadigde lijnwaden, enz., wijders op verzoek van de Javasche Bank als Pandhoudster:

70 picols Gutta Percha. (2391)

Den 17 en 20 December aanstaande

zal te Indramayoe Vendutie gehouden worden van den Inboedel van wijlen den heer *Dornseiff*,

bestaande in steenen Huizen, divers Meubilair, Spiegels, Lampen, Servies, enz.

Voorts een aantal Koebeesten van zeer goed Bengaalsch ras. (2405)

DE DIEFSTAL UIT LIEFDE (*vervolg.*)

Nadat de beweging van verbazing en der innigste deelneming een weinig opgehouden en weder eene ademlooze stilte ingetreden was, wendde zich nu de voorzitter tot de weduwe van Gl...n en vroeg deze, of zij dan zelve geen vermoeden had, tot welk doel de door haar aangeklaagde de duizend daalders ontvreemd kon hebben.

Een oogenblik bedacht zich de gevraagde, toen zich herstellende, verklaarde zij met stotterende, onduidelijke stem, dat dit zeker het geval was, maar zij niet spreken kon, indien niet een ander, die bij de debatten tegenwoordig was, het deed, daar dezen de geheele zaak nader aanging en duidelijker zijn moest dan haar.

Deze verklaring, ofschoon slechts gedeeltelijk en onvolkomen verstaan, bragt in de vergadering zulk eene sensatie voort, dat men in den eersten oogenblik niet opmerkte, hoe een jong, statig heer, die natuurlijk niemand anders was dan graaf Eduard von B..., den president een teeken gegeven had, dat hij spreken wilde, en voor de balie getreden was.

Nadat men eindelijk en slechts met groote moeite de rust hersteld had, begon nu graaf Eduard von B... als volgt:

»Hij, wiens geheim de aangeklaagde niet verraden wilde en dien de klaagster als dengeen aangeduid heeft, wien de zaak het naaste aangaat, ben ik; tot nog toe heb ik enkel gezwegen ten einde aan een edel en opofferend hart gelegenheid te schenken om zich in zijne geheele heerlijkheid te ontvouwen. Mijne heeren gezworenen. eer gij het vonnis velt, hoort vooraf nog aan, wat ik u hier mede te deelen heb en hetwelk, gelijk ik vooruit weet, op het uitbrengen uwer stemmen niet zonder invloed zal blijven.''

Na deze woorden verhaalde hij de geschiedenis hairklein, die wij op de vorenstaande pagina's onzen lezers reeds hebben medegedeeld, en sloot zijne rede omstreeks als volgt:

,,Dit, mijne heeren gezworenen, is de duidelijke, eenvoudige en ware toedragt der zaak, wegens welke de aangeklaagde voor u staat. Ik weet niet, hoe uwe uitspraak luiden zal, maar hoe zij ook uitvalle, schuldig of onschuldig, mijn gedrag jegens de aangeklaagde zal daardoor niet bepaald worden. Luide en openlijk verklaar ik voor de geheele wereld, dat ik Natalia Bl... niet alleen wegens hare daad niet gering achten kan, maar dat ik haar om dezelve eeuwig beminnen en vereeren zal. Gaat, mijne heeren gezworenen en beraadt u. Maar hoe ook uwe beslissing zijn moge, hier sta ik en smeek, dat zij, over wie gij te rigten hebt, onder geene omstandigheden versmade, mijne gezelin door het leven te worden.''

Een bijvalsstorm van gejuich en handenklappen klonk door de zaal, die de gezworenen met geroerde gezigten en betraande oogen verlieten, terwijl Natilia Bl..., overstelpt van geluk en vreugde, zich zelve niet meer meester, graaf Eduard von B... onmagtig in de armen zonk.

Nog was zij niet volkomen hersteld, toen de gezworenen reeds weder verschenen, om door hun spreker te doen verklaren, dat hunne uitspraak over de aangeklaagde eenstemmig ,,*niet schuldig*'' luidde.

Nu brak er een gejuich en een vreugdegeschrei voor de assises los, gelijk men in B.... vóór dien tijd nog nooit beleefd had. In een oogenblik waren van alle zijden de barrières overgeklommen en graaf Eduard von B.. en zijne verloofde door zulk eene menschenmassa omringd, dat men de grootste moeite had, hen uit dezelve van den verstikkingsdood te redden. Toen zij eindelijk buiten op de straat kwamen en in een bijgehaald rijtuig traden, kon men de menigte niet beletten, de paarden af te spannen en het rijtuig zelve tot voor de woning van den graaf te trekken.

Hier aangekomen, werd nog in hetzelfde uur de predikant gehaald en door dezen het huwelijk voltrokken.

De weduwe von Gl...n en hare dochter hebben spoedig daarop B... verlaten, en naar men zegt, is de laatste later nog in een zeer ondoelmatigen en haar diep ongelukkig makenden echt getreden. Graaf Eduard

VENDUTIE

op Maandag den 17 December 1855,

wegens vertrek, voor het woonhuis van mevr. de wed. *Gerveers*, in de gang Scott, door *John Pryce & Co.*, van eenen netten en goed geconserveerden inboedel, rijtuigen, paarden, enz., enz.,
op Zondag den 16 te bezigtigen;
en
voor het land, van 4 paarden, afkomstig van Bima, breeder omschreven door den resident van Batavia in de Javasche Courant van den 8 Dec. 1855, No. 98. (2428)

VENDUTIE

op Dingsdag den 18 December 1855,

voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*, van beschadigde lijnwaden, een baal garen, glaswerken, engelsche hang- en tafellampen, tafel serviezen, wasch stellen, aardewerk, twee geld- en brandwaarborg kasten, 200 vaatjes boter, 100 puike hammen, diverse provisiën, Jattiehouten balkjes, enz. (2432)

VENDUTIE

op Woensdag den 19 December 1855.

op het Heemradenplein, à 2 pCt vendusalaris,
door *John Pryce & Co.*,
van eene partij jattiehouten balken, doodkistplanken, duigen etc., etc. (2429)

VENDUTIE

op Maandag den 24 December 1855,

Voor het commissiehuis van John Pryce & Co.
van eene partij beschadigde en onbeschadigde lijnwaden, 12 vaten Roodewijn, 38 vaten afgetapt Haantjes Bier, Manilla Sigaren No. 2 pas aangebragt en verder van
10 staafjes **Goud** wegende circa 140 Reaal,
Goud- en Zilverwerken, enz., enz.
en
ten 11 ure precies van
10 aandeelen in de Javasche Bank en 4 Gouvernements obligatiën groot *f* 500,— ieder, rentende 4½ %.
(2430)

Op de vendutie van Maandag den 24 Dec. 1855, zal alsnog worden verkocht:

eene factuur patent, zoete en aardolie, zeep, kaarsen, sponsen, spijkers, borstelwerk, chocolade, confituren, etc., etc.

(2431) JOHN PRYCE & Co.

Met referte aan hunne advertentie in de Java-Bode van 17 October jl., No. 2013, maken de ondergeteekenden bekend, dat den verkoop van het **Rijstpelmolen établissement te Kedongsoro** bepaald is op Vrijdag den 28 December aanstaande, ten kantore van de eerstondergeteekenden, des middags ten 12 ure.

SCHIMMELPENNINCK & Co.
(2425) F. 's JACOB.

Met het Engelsche schip *William Frederick*,

is door de Ondergeteekenden ontvangen:

Pate de Jujubes, in fleschen. Peppermint pipes en Lozenges. Ipecacuanha lozenges. Telescope Enema Sijringes met elastique buizen, *en andere*. Refined Liquirice. Essence of Ginger, 1th quality. *Tabor's* merk inkt in doosjes en *Walden's marking* ink, *without preparation*. Essence of Peppermints. Eau de Luce. English glass Syringes (male). Murray's Liquid Magnesia. Woodhouse's Balsam of spermaceti. Rowland's Odonto en Rowland's Macassar oil, en vele andere artikelen, allen tot zeer billijke prijzen verkrijgbaar.

Wm. SPECHT GRIJP,
Rijswijksche Apotheek.
(2427) C. J. VLAMINGH KIEBERT,
Stads Apotheek.

Door directe aanvoeren uit Europa

zijn de Ondergeteekenden wederom ruim voorzien van eene aantal naar den laatsten smaak vervaardigde massief Mahonijhouten meubelen, waaronder vooral melding verdienen.

Ameublementen voor Salons en Boudoirs.
Groote **Toilet-, Linnen-, Garderobe- en Spiegelkasten.**
Bonheurs du Jour en Psychés.
Dames **Schrijftafels, Secretaires** en **Etagères.**
Tafels met marmeren bladen, waaronder van 1,5 Ned. el diameter.
Consoles en **Canapé Tafels** met marmeren bladen.
Toiletten Duchesse, Muzijk Etagères, Buffetten, Waschtafels, enz.
Wijders steeds aanhanden, Engelsche patent **Lampen** met 1, 2 en 3 lichten.
Piano-, Tafel- en Muurlampen.
Divers **Zilver en Pleetwerken, Bijouteriën**, losse en gezette **Brillanten**, Kristallen **Dessert Serviezen, Spiegels**, en **Schilderijën.**
Porceleinen **Tafel-** en **Thee Serviezen, Brandwaarborg Kasten**, Engelsche **Rijtuigen.**
Superieure **Bordeaux Wijn** in kisten van 4 dozijn, enz., enz.

(2377) GEBR. ROSELJE & Co.

Engelsche Wagen- en Bendi-Tuigen

bij
(2396) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

1ste soort Champagne Wijn,

van het welbekende merk *d'Ay*.

FIJNE BORDEAUX WIJN,

in kisten van 4 dozijn.
Verkrijgbaar bij
(2385) ABEELEN, DENNISON & Co.

Dépôt van geraffineerde Suiker

bij **VAUPEL & Co.**

De ondergeteekenden hebben de eer het Publiek te verwittigen, dat bij hen verkrijgbaar is de Suiker uit de raffinaderij van den heer *H. Mac Gillavrij*, nabij Soerabaya; aangezien de bewerking op eene groote schaal geschiedt, is dezelve tegen *f* 8.— contant per mandjes van ¼ pioul, No. 1, te verkrijgen; de ten dezen gevolgde nieuwe wijze van bewerking verdient, als meer zoetdeelen inhoudende, verre de voorkeur boven de gewoonlijk gevolgde.

(2317) VAUPEL & Co.

TE KOOP **Metselsteenen en Kalk,**

(2436) op **Djambattang doewa.**

TE KOOP Voor afbraak een groot steenen Woonhuis en Bijgebouwen, gelegen op Goenoeng Saharie, bevraagbaar bij den Uitgever van den *Java-Bode*. (2433)

Te Koop wordt aangeboden:

De geheele affaire van den ondergeteekende te Buitenzorg, bestaande uit Huizen en Erven, 6 à 700 stuks Koebeesten en drie Koekralen, met Pannen gedekt. Hierbij moeten overgenomen worden de ingegane leverings kontracten met het Gouvernement. Meubelen, Rijtuigen en Paarden naar verkiezing. De helft van den koopprijs van circa zestig duizend gulden kan daarop staan blijven onder goeden borgtogt tot eene rente van 1½ pCt. 's jaars. De overname kan geschieden onder 1 Januarij.

(2403) B. A. HAGEN.

TE KOOP Door bijzondere omstandigheden wordt te koop aangeboden, eene in volle werking zijnde **Wagen-Verhuurderij** welke van eene groote inventaris en ruime stallen voorzien is, en tevens een overvloedig bestaan oplevert. Nadere informatien bij den heer
(2410) H. M. VAN DORP.

TE HUUR Het Huis op Koningsplein, hoek van Tana-Abang, thans bewoond door den Heer *P. Tiedeman* Jr., om einde Januarij te aanvaarden. Adres
(2402) TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

TE HUUR Om op 1 Januarij te aanvaarden, een groot Huis op den nieuwen weg van Tana-Abang naar Parapattan, Kampong Bintang, en te bevragen bij
(2381) KREGLINGER, DUMMLER & Co.

129ste Frankforter Staats-Loterij.

gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan de Main.

Kapitaal: Een Millioen 828,450 Gulden,
bestaande uit:
26000 Loten met 13600 Prijzen en 11 Premiën.

De hoogste Prijzen zijn: *f* 200.000, *f* 100.000, *f* 50,000, *f* 25.000, *f* 20.000, *f* 15 000, *f* 12 000, *f* 10 000, *f* 6.000, *f* 4.000, *f* 3.000, *f* 2.000, *f* 1.000, enz., enz.

Plannen en Loten van deze welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af door ons verkrijgbaar gesteld bij de Heeren **van Haren Noman & Kolff**, te Batavia en Samarang.

Men wordt ten vriendelijkste verzocht vroegtijdig genoeg zijne bestellingen te doen toekomen, ten einde spoedig in het bezit der Loten te geraken. De ondergeteekenden waarborgen eene zorgvuldige en dadelijke toezending der Lijsten van elke Trekking, en maatregelen zijn genomen geworden om eene onmiddelijke betaling der gewonnen Prijzen aan de belanghebbenden op Java te verzekeren.

MORIZ STIEBEL ZONEN,
Bankiers en aangestelde Gouvernements Kollekteurs, Frankfort a/M.

Prijs der Loten.
Een geheel Lot *f* 120. Een Half Lot *f* 60. Een Kwart Lot *f* 30.

Voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Loten:

4 geheele of 8 halve of 16 kwarter loten kosten slechts *f* 450. 10 geheele of 20 halve of 40 kwarter loten kosten slechts *f* 1100. (2311)

128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

Zesde Klasse.

Nog eenige Halve en Kwart Loten voorhanden zijnde, zoo zullen die tot de aankomst der Mail van November à *f* 25 en *f* 15 te bekomen zijn.

De Hooge Prijzen dezer klasse zijn nog niet getrokken.

BATAVIA, 8 December 1855.

(2388) H. M. VAN DORP.

NB. Aanvragen voor Loten in de 129ste Frankforter Loterij gelieve men ten spoedigste in te zenden.

Nederlandsche Staats-Loterij,

bestaande in 20000 loten met 10000 prijzen en 2 premiën. — Kapitaal *f* 990000.

Heele en halve loten zullen binnen kort à *f* 100.— en *f* 50.— rec. verkrijgbaar zijn bij den boekhandelaar *H. M. van Dorp* te Batavia, aan wien men zijne bestellingen zoo spoedig mogelijk gelieve te doen toekomen.

Plannen dezer loterij zijn op aanvragen bij hetzelfde kantoor te bekomen. (2411)

von B... en Natalia Bl... daarentegen leven nog thans in de gelukkigste gemeenschap, die men zich denken kan; in B..., geëerd, geacht en bemind door de geheele stad, in welke zij zich voor altijd gevestigd hebben.

Het Hongaarsche kasteel.

De zon ging achter gulden zomerwolken gloeijend onder, toen een fraai uitgedost cavalerie-officier over een der onafzienbare velden van Hongarije reed, welke zich tusschen den Donau en de Theisz uitbreiden. Zijne donkerblonde lokken, blaauwe oogen, frissche roode wangen, en enkele woorden, die hem nu en dan ontsnapten om zijn paard tot een snelleren draf aan te sporen, gaven te kennen, dat zijn geboortegrond ver, zeer ver van de heiden en bruisende stroomen van Hongarije te zoeken was.

Alexander van Mangold — zoo heette de ruiter — was op een landgoed in het noorden van Duitschland, niet ver van eene kleine landstad, geboren en opgevoed; later was hij, door tusschenkomst van een zijner bloedverwanten, die eene aanzienlijke betrekking in Oostenrijk bekleedde, als officier in keizerlijke dienst aangesteld, en na verscheidene jaren in de hoofdstad zijn verblijf te hebben gehouden, naar Hongarije verplaatst. Daar hij van zijne jeugd af een ingetogen leven geleid had, was hij met deze verandering zeer ingenomen, ten minste dit meenden zijne in de residentie gebleven kameraden.

Het stadje, R geheeten, waar hij met eene afdeeling van zijn regiment in garnizoen lag, was gelegen aan den zoom eener uitgestrekte heide, waarop geen ver huis, boom, noch struik te zien was. Deze doodsche eenzaamheid had voor den jongen officier iets ongemeen aantrekkelijks. Geheele dagen bragt hij door op de heide, waar geen mensch te zien was, en eene stille vreugde doorgloeide zijne borst, als hij zich verloor in de eenzaam zwijgende natuur, in den schitterenden glans, dien de zonnestralen over de vlakte verspreidden, en in het zwakke schemerlicht, waarin de maan den onmetelijken omtrek hulde.

Hij kwam nu van een der verst afgelegene punten der heide terug, waar, volgens de overoude tijden een bloedige slag was geleverd en waar nog eenige met gras bewassen heuvels als de graven der gesneuvelden bekend stonden.

De zon was juist achter de kim gedoken, toen hij voor eene kleine herdershut stil hield, waarvoor een elegant, ligt jagtwagentje stond. De eigenaar, een bejaard man, met sombere blikken en sterk geteekende gelaatstrekken, was bezig, met hulp van den herder, het ééne paard, dat gevallen was en zich daarbij aan den voet had gekwetst, af te spannen en te verbinden. Niet ver van de hut zat een rank, jeugdig meisje, met donkere, vurige oogen en glinsterend zwarte lokken, op een omgehouwen boomstam, met een bekommerd gelaat naar de pogingen van de beide mannen te zien.

Toen de officier de verlegenheid bemerkte, waarin de reizigers zich bevonden, reed hij naar hen toe, en bood hun, na een beleefden groet, zijn paard ter hunner beschikking aan, er bijvoegende, dat hij den korten afstand tot R, met genoegen te voet zou afleggen. Ofschoon Mangold het Hongaarsch vrij goed verstond, sprak hij het echter met een zoo eigendommelijk Duitsch accent, dat een georen Hongaar geen oogenblik behoefde te twijfelen, wien hij voor zich had.

De grijsaard zag hem eenige poos met een vorschenden blik aan, en antwoordde toen op verpligtenden, doch koelen toon; „Daar gij nog verscheidene uren van R. verwijderd zijt, en ik de hut reeds alles in gereedheid is om ons dezen nacht te herbergen, moet ik voor uw vriendelijk aanbod bedanken."

Mangold liet zich door dit antwoord niet afschrikken, maar herhaalde zijn aanbod op nog dringender toon, doch insgelijks te vergeefs; de Hongaar was niet te

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER

Vendredi, 14 Decembre 1855.

ABONNEMENT SUSPENDU.

Une première représentation de

OTHELLO,

ou

le Maure de Vénise,

Grand Opéra en 4 Actes, Musique du Maestro *Rossini*.

Au deuxième Acte: PAS DE TROIS.

PRIX DES PLACES:

Messieurs les Abonnés du Théâtre *f* 4
Mesdames les Abonnées . . . » 3
Une Personne non abonnée . . » 5
Messieurs les Officiers abonnés . » 2
Les Enfants au-dessous de 10 ans » 2

Messieurs les Abonnés qui désireraient conserver leurs places, sont priés de le faire savoir au bureau de la Direction, la veille de la représentation, où l'on pourra également retenir des places et prendre des billets à l'avance.

L'on trouvera à la Direction ainsi qu'au Contrôle du Théâtre la brochure de Othello au prix *f* 1.

Le Spectacle commencera à **Sept heures précises.**
(2413)

De Directie van het Fransche Tooneel ziet zich in de onaangename verpligting gebragt H.H. Abonnés, die in de betaling hunner abonnementen achterstallig zijn, beleefd doch tevens dringend te verzoeken, die wel zoo zoo spoedig mogelijk te willen aanzuiveren. Bij eene onderneming als de hare rusten op haar verpligtingen ten opzigte der artisten, waaraan zij slechts voldoen kan door de gereede en bepaalde binnenkomst der abonnementsgelden en, daarin teleur gesteld wordende, zoo zijn de gevolgen daarvan gemakkelijk te voorzien. Dat achterstallige bedraagt thans reeds ruim *f* 5000.... en hierin is de oorzaak gelegen dat zij er toe is moeten overgaan om de voorstelling der opéra **Othello**, op den 14den aanstaande, in abonnement suspendu te geven. De directie verzoekt de H.H. *goed betalende* Abonnés, waarvoor zij steeds erkentelijk is, beleefdelijk verschooning dat zij, hoe ongaarne ook, doch door de omstandigheden daartoe gedrongen, hare toevlugt tot dit middel heeft moeten nemen, om het door de achterstallige betaling van sommigen harer Abonnés in hare kas ontstane deficit eenigzins te dekken en aan deaangehaalde verpligtingen reeds op Maandag aanstaande te kunnen voldoen, hopende zij, dat deze openlijke bekendstelling van haren min gunstigen geldelijken toestand en deszelfs oorzaak, aan den eenen kant hare geëerde begunstigers zal aanmoedigen om haar door eene talrijke opkomst bij de voorstelling van *Othello* te gemoet te komen en aan den anderen hare achterstallige Abonnés de verpligting der spoedige voldoening van het door hen verschuldigde in herinnering zal brengen.

De Directie voornoemd,
(2414) VAN KINSBERGEN & POTIER.
BATAVIA, 12 *December* 1855.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY.
Established 1836

For Fire and Life Assurances.
Capital £ 1,259,760 Sterling.

The undersigned have been appointed Agents for Java and the surrounding Dutch Possessions, and are now prepared to receive applications for Insurance.

(2016) MORGAN, MELBOURN & Co.
BATAVIA, 5th *September* 1855.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY.
Opgerigt in 1836

Voor Brand- en Levensverzekeringen.
Kapitaal £ 1,259,760 Sterling.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten van voornoemde Maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter Verzekering gevolg te geven.

(2017) MORGAN, MELBOURN & Co.
BATAVIA, 5 *September* 1855.

129ste Frankforter

Staats-Loterij

gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan den Main.

KAPITAAL: Een Millioen 828,450 Guld.

bestaande uit
26,000 Loten met 13,600 Prijzen en 11 Premiën.

De hoogste kansen zijn: *f* 200.000, *f* 150.000. *f* 120.000, *f* 115.000. *f* 112.000. *f* 110.000. *f* 105.000. *f* 104,000, *f* 100.000. *f* 50 000, *f* 20 000. *f* 15 000, *f* 12,000, *f* 10,000, *f* 6000, *f* 5000, *f* 4000, enz. enz.

Plannen en Loten voor deze welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af te bekomen door tusschenkomst van den heer **H. M. VAN DORP**, te Batavia.

Men wordt verzocht vroegtijdig genoeg zijne bestellingen te doen toekomen, ten einde spoedig in het bezit der Loten te geraken. De Lijsten van elke trekking worden terstond per Mail afgezonnen, terwijl tevens geremitteerd wordt voor de eventueel gewonnen prijzen.

(2412) SCHWARZSCHILD-SONS,
Bankiers en aangestelde Gouvernements Collecteurs, Frankfort a/M.

Prijs der Loten:
Een geheel Lot *f* 120. Een half Lot *f* 60.
Een kwart Lot *f* 30.

Voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Loten:
4 geheele of 8 halve of 16 kwart Loten kosten slechts *f* 450.
10 geheele of 20 halve of 40 kwart Loten kosten slechts *f* 1100.

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te Londen sedert 1782.

Ongelimiteerd Kapitaal.

De Ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz., zoo mede op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen, tegen de volgende premiën:

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in Steden, zoomede op Goederen in dezelve........ 1% 's jaars.
Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig... 1/4%

Op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig........ 3/4% 's jaars.
Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig.... 1%
Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig........ 1½% 's jaars.
Op Schepen, liggende op Reeden...... 1%

(2073) E. MOORMANN & Co., te Batavia.
J. KNAGGE & Co., te Samarang.
P. KERVEL & Co., te Soerabaya.

Houders van het Cognossement over **P. & S. R., 15 ledige Leggers**, aangebragt van Amsterdam per het schip *Castor*, kapitein *P. Esink*, en aldaar afgeladen door de Heeren *P. & S. Rendorp*, gelieve zich bekend te maken bij
(2423) B. KOPERSMIT & Co.

Houders van Cognossementen aan order over
J N. No. 8/11. 4 kisten Knoopen,
C S. „ 790/1. 2 » Bronwater,
aangebragt van Rotterdam per *Maria Agnes*, kapt. *R. A. Tange*, gelieven zich ten spoedigste bekend te stellen bij de Agenten
(2398) E. MOORMANN & Co.
BATAVIA, 8 *December*.

Men vraagt eene **BONNE**, ter oppassing van drie jonge Kinderen.
Adres lett. B, franco, bij den boekhandelaar te Batavia
(2408) H. M. VAN DORP.

On demande une **BONNE** d'enfants. S'adresser par lettres affranchies sous l'initiale B au libraire
(2409) H. M. VAN DORP, à *Batavia*.

De Ondergeteekende brengt hiermede ter kennis van het Handels publiek, dat hij te Padang heeft opgerigt een algemeen **Handels Commissiehuis**.
(2400) WILLIAM TOWNSEND.
PADANG, 1st *December* 1855.

Une Dame, ne parlant que le Français et Malais, désire se placer pour soigner des enfants.
S'adesser chez Monsieur
(2379) REYKMANS, Père,
Nordwyk.

Boekhandel *Lange & Co.*

Nederlandsch Indische
ZAKALMANAK, 1856.
f 2.
KANTOORALMANAK,
Opgeplakt *f* 1. Idem Onopgeplakt 0,60.
Zakalmanak en onopgeplakte Kantooralmanak te bekomen franco per post *f* 3.
Aanvragen franco. (2211)

Nieuwe Rotterdamsche Courant,
Mail-Editie.

Diegenen op Java en de Buitenbezittingen, welke zich gedurende 1856 wenschen te abonneren, worden verzocht het abonnementsbedrag; ad *f* 36. franco over te maken aan
Correspondenten Expediteuren,
(2330) LANGE & Co.

Lithographisch Établissement.

De ondergeteekende beveelt zich bij voortduring aan tot het vervaardigen van allerlei lithographische werken, als: handelspapieren, etiquetten, visite- en adreskaarten, kaarten, platen, etc., hetwelk alles met de meeste zorg en netheid vervaardigd wordt. Proeven van het werk zijn op aanvrage te bekomen.
(1832) H. M. VAN DORP.
BATAVIA, September 1855.

Evangelisch-Luthersche Kerkboeken
in fraaijen maroquinen band, te bekomen bij
(2389) H. M. VAN DORP.

bewegen om het aan te nemen.

»Dan zult gij mij ten minste vergunnen, dat ik u uit de naaste herberg paarden bezorg," riep de officier. »Toen ik een half uur geleden daar voorbijreed, zag ik verscheidene rijtuigen voor de deur staan, en hoorde ik van de voerlieden, dat zij daar zouden overnachten." En zonder een antwoord af te wachten, gaf hij zijn paard de sporen, en snelde weg in dezelfde rigting van waar hij gekomen was.

De voerlieden waren nog in de herberg. Weldra was een hunner met zijne paarden daartoe gereed, en nu ging het in hollende vaart naar het herdershutje terug. De grijsaard bedankte den officier in korte bewoordingen voor zijne vriendelijke dienstvaardigheid, liet de versche paarden voorspannen, verzocht den herder de zijnen tegen rijke belooning eenige dagen te verzorgen, beklom toen met zijne reisgezelin het rijtuig en reed weg.

De koele toon van den grijsaard kwam den officier zeer zonderling voor. Hij had verwacht, dat de grijsaard hem ten minste zijnen naam en woonplaats zou gezegd hebben, opdat hij gelegenheid zou hebben het beeldschoone meisje, dat een diepen indruk op hem gemaakt had, vroeg of laat weder te zien; maar niets dergelijks was gebeurd.

Terwijl hij daar nog stond en met sombere blikken het rijtuig, dat in de verte op de heide voortrolde, nazag, trad de herder naar hem toe en zeide: »Zoo gij mij niet de eer wilt aandoen, in mijne hut den nacht door te brengen, mijnheer, raad ik u, spoedig naar huis te rijden; met uwe dunne kleeding zoudt gij ligtelijk eene ongesteldheid op den hals kunnen halen."

Zonder op deze welmeenende raadgeving acht te slaan, vroeg Mangold, met gespannen aandacht het antwoord te gemoet ziende: »Kent gij den naam van dien heer en van de jonge dame, die met hem is?"

»Zou ik niet?" antwoordde de herder. »Het was de overste Berémy, met zijne dochter Etelka; zijn landgoed ligt twee mijlen van R."

Deze woorden verwekten eene levendige vreugde bij den officier. Hij was meermalen het landgoed van den overste voorbijgereden, en had reeds dikwijls van diens zonderling karakter en van zijn haat tegen de Duitschers hooren spreken. Dat op een kleinen heuvel gebouwde, wit bepleisterde, van bloemen en boomen omgeven kasteel, was hem in de stille eenzaamheid der heide altijd voorgekomen als het tooverpaleis uit een oud sprookje, en had dikwijls den wensch bij hem doen ontstaan, eens in de gelegenheid te komen om het te bezoeken.

»Maar de overste is een zeer somber man," ging de herder voort, »die zich verbeeldt de hulp van andere menschen te kunnen ontberen, en behalve zijne dochter en eenige dienstboden, dikwijls maanden lang geen mensch te zien krijgt. Ik geloof, dat men eer de gehechtheid van een bijna wild dier zou kunnen winnen dan de vriendschap van den overste."

Hoewel deze woorden niet zeer troostend waren, belooft Mangold echter alles aan te wenden, om met Berémy in nadere kennis te komen. Dat de wensch om diens schoone dochter weder te zien veel tot dit besluit medewerkte, kon hij niet verklaren, ofschoon haar beeld hem altijd voor oogen zweefde. Die bekoorlijke gestalte, met de rijk golvende lokken, welke hij daar stil op dien boomstam gezeten bij de nederige herdershut had gezien, en die met hare donkere oogen beurtelings hem en haren vader had aangezien, kon hij maar niet vergeten.

(Wordt vervolgd.)

KANTOOR-ALMANAK
voor 1856,

Gedrukt in *vier* Kleuren.

Opgeplakt *f* 2. Onopgeplakt *f* 1.

Binnen weinige dagen mede verkrijgbaar à *f* 2:

ZAK-ALMANAK

voor 1856.

(2370) W. BRUINING.

Mede verkrijgbaar bij *M. Blok* te Cheribon.

Boekhandel *Lange & Co.*

Fraaije soorten stalen pennen, diamant pennen, fijne Engelsche zakknipmessen, echte Bastet pennemessen in scheden, fraaije dolkmessen (couteaux). Zwart ebbenhouten linialen en karletten, duimstokken en mêtres de poche, zakkompassen, fijn rood lak, landmaillak, transparantouwels eene uitgebreide collectie bronzen-, kristallen- en porceleinen tafel- en kantoorinktkokers, fijne teekenpotlooden, teekenpapier in groote vellen, papier sans fin, keurige soorten modern billetpapier, met daarbij behoorende enveloppen, enz.

VISITEKAARTJES,

gedrukt in elk genre.

Verkrijgbaar:

OTHELLO.

Grand Opéra *f* 1.

Appellijsten No. 14. Schijfschietregisters. Blanco

(2426) Boeken.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

Mail-Editie.

Diegenen op Java en de Buitenbezittingen, welke zich gedurende 1856 wenschen te abonneren, worden verzocht het abonnementbedrag, ad *f* 36, franco over te maken aan

Correspondenten Expediteuren,

(2331) LANGE & Co.

Othello,
Jérusalem, Étoile du Nord

et les meilleurs pièces de l'Opéra français, à *f* 1, chez

(2422) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Almanakken 1856.

Nederlandsch-Indische Zak-Agenda, ad *f* 2.—

Kantoor-Almanak 60 duiten, opgeplakt *f* 1,—, beide franco per post *f* 3.—.

(2349) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

VISITE-KAARTJES

in boekdruk en gelithografeerd. Letter naar verkiezing bij

(2350) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

JAVA.

Tooneelen uit het leven, karakterschetsen en kleederdragten van **Java's Bewoners**, in afbeeldingen naar de natuur, geteekend door *E. Hardouin*, met tekst van *W. L. Ritter*. Met eene kaart van Java. Prijs, met *fraai gekleurde platen, voor Nederland*, *f* 28, voor Java *f* 30. Te bekomen bij

(2134) H. M. VAN DORP, te Batavia.

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het eerste halfjaar 1856 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het eerste halfjaar:

voor Batavia	*f* 12.50,
» Java	» 15.—.
» de Buitenbezittingen	» 17.50.
» Nederland	» 22.50.

Brieven *franco* aan

den Administrateur van dat Blad,

(2341) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* te Samarang en *E. Fuhri* te Soerabaya.

Indische Staatsbladen 1854.

NOMAN-EDITIE.

Prijs franco per post. *f* 3.—

Indische Staatsbladen 1816—1845 in een boekdeel in lederen band. *f* 30.—

Idem, 1846—1853 per jaargang. *f* 3.—

Hoofd-dépôt voor Indië te Batavia bij

(2351) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Kantoor- en Administratie-Boeken.

Grootboeken, Journalen, Memorialen, Kopij- en **Kasboeken**, in compleet eenvormig stel met koperen beslag, (Parijsch fabrikaat) tegen zeer lage prijzen. Voorts **Debiteurenboeken**, **Agenda's** en eene nieuwe collectie **Bijboeken** voor algemeen gebruik, keurig en soliede bewerkt, nieuw ontvangen en te bekomen bij

(2310) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

GROOTBOEK,
JOURNAAL EN KASBOEK,

groot formaat met koper beslag, alsmede eene groote sortering kleine huishoudelijke en handelsboeken, tegen zeer billijke prijzen te bekomen bij

(2237) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Gelithographeerde
VISITE-KAARTJES

à *f* 8,— de 100, bij

(2276) H. M. VAN DORP.

Vertrekkende Personen.

D. Peereboom Voller en *Familie*, naar Europa. (2380)

A. A. V. Ledeboer. (2397)

Voor Passagiers naar Nederland

biedt zich eene uitmuntende gelegenheid aan, met het welbekende snelzeilend barkschip **Luciparas**, kapitein *J. Kloppenburg.*

Deze bodem perfect voor den overvoer van passagiers ingerigt en uitgerust, vaart eenen bekwamen scheepsdoctor en zal in de eerste dagen der volgende maand van hier vertrekken.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te wenden tot den gezagvoerder, in het Marine Hotel, of wel bij

de Agenten,

(2424) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 12 *December* 1855.

WILLEMINA & KLARA, kapt. **H. de Wijn**, naar Amsterdam.

Wordt bekend gemaakt dat passagiers, welke mogten wenschen gebruik te maken van de even ruime en elegante als comfortabele inrigtingen, welke met het bovengenoemde zeer fraai en snelzeilend schip worden aangeboden, zich tot het bespreken van passage kunnen adresseren, bij de ondergeteekenden en bij den gezagvoerder zelve.

Het schip voert eenen bekwamen doktor en zal waarschijnlijk in de tweede helft der maand December tot de terugreis van hier gereed zijn.

(2415) HAAGER & SCHUURMAN, Agenten.

Passage naar Amsterdam wordt aangeboden met het extra snelzeilend campagne barkschip **AUSTRALIE**, kapt. **D. B. Jochens**, voerende eenen bekwamen scheepsdoktor en verder uitmuntend ingerigt en uitgerust voor passagiers, zullende vermoedelijk tegen ultimo Januarij van Soerabaya vertrekken.

Adres bij de heeren *Schimmelpenninck & Co.* en den gezagvoerder te Soerabaya en alhier bij de agenten

(2416) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Amsterdam wordt aangeboden met het extra snelzeilend schip **JULIE CLAIRE**, kapt. **A. van Oosteroom**, voerende eenen geëxamineerden doktor, en verder uitnemend ingerigt en uitgerust voor den overvoer van passagiers. Het vertrek zal naastdenkelijk tegen medio Januarij van hier plaats hebben.

Adres bij den gezagvoerder, bij de heeren *Dorrepaal & Co.* te Samarang en alhier bij de agenten

(2417) HAAGER & SCHUURMAN.

MINISTER PAHUD, Kapt. J. M. Pfeill,

naar Rotterdam.

Met bovengenoemd nieuw gebouwd, fraai en extra snelzeilend campagne fregatschip, wordt passage aangeboden. Het schip heeft uitmuntende inrigtingen, is voorzien van alle gemakken en ruim uitgerust, zijnde er eenen bekwamen Doctor aan boord.

Het vertrek is bepaald tegen medio Januarij 1856, regtstreeks van hier.

Men adressere zich bij den Gezagvoerder, Hotel der Nederlanden, dan wel bij de Agenten,

(2419) HAAGER & SCHUURMAN.

Vracht en Passage naar Macasser,

direct, met het Nederl. schoenerschip **Diana**, kapitein *van Bockhoven*, om uiterlijk Zondag den 16 dezer van hier te vertrekken.

Adres bij de Agenten,

(2435) G. SUERMONDT & Co.

Voor Passage naar Amsterdam

wordt aangeboden, het snelzeilend Nederl. schip **Dorothea**, kapt. *A. van den Kolk*, zeer goed en ruim ingerigt, voerende eenen geëxamineerden Doctor. Dit schip zal omstreeks medio Januarij vertrekken.

Adres bij de Heeren *Schimmelpenninck & Co.*, te Soerabaya en alhier bij de Agenten,

(2418) HAAGER & SCHUURMAN.

Voor Passage naar Amsterdam

wordt aangeboden, het Nederlandsch fregatschip **Schoon Verbond**, kapt. *J. Veenstra*, hebbende zeer ruime inrigtingen voor familiën en voerende eenen geëxamineerden Doctor. Hetzelve zal de reis direct van hier in het begin van Januarij e. k. aanvaarden.

Adres bij den gezagvoerder en bij de Agenten,

(2420) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Rotterdam,

via Samarang en Soerabaya, wordt aangeboden met het barkschip **Zalt Bommel**, kapitein *C. J. Juta*, bijzonder goed en ruim ingerigt en uitgerust voor passagiers.

Adres te Samarang bij den Heer *P. G. Thooft*, te Soerabaya bij de Heeren *B. J. van Eck & Co.*, en alhier bij de Agenten,

(2421) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederl. schip **Stad Schiedam**, kapitein *T. Wulp*, doelmatig ingerigt tot den overvoer van passagiers, zullende in het begin van Januarij tot vertrek van hier gereed zijn.

Adres bij den Gezagvoerder in het Java-Hotel, en bij de Agenten,

(2394) G. SUERMONDT & Co.

Het stoomschip *Padang*

zal den 15den dezer via Samarang naar Soerabaya vertrekken, om na aankomst der verwacht wordende landmail, de reis naar Macassar en de Molukken voort te zetten. Voor vracht en passage adressere men zich aan

De Agenten,

(2437) B. KOPESMIT & Co.

BATAVIA, 11 *December* 1855.

BATAVIA.

Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal is met Mevrouw *Duymaer van Twist* en gevolg in den morgen van den 10den December alhier van Buitenzorg aangekomen.

— In den nacht van den 1sten December leed de militaire administratie in deze gewesten een groot verlies door het plotseling overlijden van den Onder-Intendant der 2de klasse *C. P. Jonxis*, na een smartvol lijden van twee uren. Den 17den Februarij 1818 te Utrecht geboren, was hij in Junij 1834 als vrijwilliger bij het regiment lansiers in dienst getreden en had daarbij den rang van foerier bereikt, toen hij op zijn verzoek bij het O. I. leger werd overgeplaatst en in 1842 te Batavia ontscheepte. Bij de militaire administratie geplaatst, klom hij bij die dienst op tot den rang dien hij bekleedde op het droevig oogenblik, toen hij zoo onverwachts uit den kring zijner talrijke vrienden werd gerukt, met velen waarvan hij den avond te voren nog genoeglijk had doorgebragt. Met een rond, openhartig en mannelijk karacter begaafd, waren gepaste ijver voor de dienst en hulpvaardigheid in den kring zijner bekenden voortreffelijke hoedanigheden in hem, die hem een sieraad deden zijn van zijnen stand, veler hoogschatting deden verwerven en waardoor hij zoo menig krijgsmakker broederlijk aan zich hechtte. Die hoogschatting, die broederlijke gehechtheid bleek ten volle, toen zijn stoffelijk overschot ter aarde werd besteld. Talrijk was de stoet die het tot aan zijne laatste rustplaats vergezelde. Z. E. de luitenant generaal, kommandant van het leger in Indie, een groot aantal hoofdofficieren, officieren en verscheidene burgerlijke personen waren daarbij tegenwoordig en staarden met weemoed op zijn graf, toen de weleerwaarde heer Ds. *van Hengel* in een korte gepaste rede den aanwezigen toesprak en hulde toebrengende aan de verdiensten en voortreffelijke eigenschappen des overledenen, wees op het brooze van 's menschen bestaan op aarde, op nieuw door zijn zoo onverwacht verscheiden gestaafd.

Zacht ruste de asch van den braven ontslapene en de herinnering aan hem blijve lang levendig in de harten zijner vele hoogschatters en vrienden.

— Op den 7den dezer is Z. M. stoomschip *Amsterdam*, onder het bevel van den kapitein luitenant ter zee J. Spanjaard, op den 10den Mei uit Nederland vertrokken, onder het geven van het gewone salut, dat van den wal beantwoord is, ter reede alhier ten anker gekomen.

— In den morgen van den 8sten dezer ongeveer ten 4 ure begaf zich zekere in de kampong Klinting wonende Inlander, Mahilie genaamd, naar de digt bij

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 12 December 1855, No. 99.

zijne woning stroomende rivier. Door zijn lang uitblijven ongerust geworden, gingen zijn vader en zijn zoon hem opzoeken en vonden hem dood in het water. Waarschijnlijk is hij in de rivier door stuipen (Sauwang tjilling) waaraan hij onderhevig was (misschien wel de vallende ziekte) overvallen en daaraan dit ongeluk toe te schrijven.

— In den namiddag van dien dag benam de Inlandsche matroos Kitjiel, aan boord van het hier ter reede liggende Nederlandsch Indische Barkschip *Indramayoe*, door middel van een koord zich zelven het lêven, wordende die zelfmoord aan zijne ziekelijke omstandigheden toegeschreven.

— Gisteren avond vond, in den Schouwburg alhier, het aangekondigd concert van den heer Ali-Ben-Sou-Alle plaats. De opkomst van het publiek was talrijk en uitgelezen, en de hoog gespannen verwachting omtrent den Fransch-Turkschen kunstenaar werd in geenen deele te leur gesteld. De heer Ali-Ben-Sou-Alle heeft zich als een volmaakt meester doen kennen, doch de wijze, waarop hij zijne verschillende instrumenten bespeelt, is te verre boven onze beoordeeling verheven dan dat wij het zouden wagen, in eene uiteenzetting daarvan te treden. Genoeg zij het hier neder te stellen, dat het publiek, door de hier te lande nog nimmer gehoorde toonen van de Turkophone en Turkophonini gestreeld, tot de hoogste geestdrift werd opgevoerd en luide en herhaald deszelfs goedkeuring te kennen gaf. Ook op de clarinet toonde zich de heer Ali-Ben Sou-Alle, in den waren zin des woords, uitstekend beoefenaar en nog lang zal de nagalm dier liefelijke klanken ons in de ooren blijven suizen.

De heeren werkende leden der *Maatschappij van Toonkunst* stonden den heer Ali ter zijde en voerden, tot opening der beide afdeelingen, waaruit dit Concert bestond, op eene hun waardige wijze de ouvertures van den *Oberon* en de *l'Etoile du Nord* uit.

Meer bijzonder hadden zich de heeren St. Dénis, Rijckmans Jr. en Calmer voorgenomen, het genot van dezen avond te verhoogen en ieder, die de talenten van dat drietal kent en waardeert, zal volmondig betuigen, en de bijval hun door het publiek geschonken getuigde het ondubbelzinnig, dat zij daarin volkomen geslaagd zijn.

De zang van den heer St. Dénis, die zich driemalen deed hooren, was boeijend en fraai en de Sextuor uit de Lucie werd door den heer Rijckmans Jr. op eene treffende wijze uitgevoerd. Bovenal echter bragt de heer Calmer door zijn onverbeterlijk uitgevoerd Solo voor de viool veel tot het genoegen toe en de luide geestdrift, die zich bij het eindigen van zijn geniaal spel openbaarde, moge hem de overtuiging schenken, hoe hoog zijne schoone talenten door Batavia's ingezetenen worden geschat.

Naar wij vernemen bestaat bij den heer Ali-Ben-Sou-Alle het voornemen, vóór zijn vertrek naar Samarang en Sourabaya, nog een tweede en laatste Concert te geven, en wij twijfelen niet of dit zonder eenige overdrijving gegeven verslag, dat ook gewis de uitdrukking der gevoelens van allen, die gisteren avond den Schouwburg bezochten, is, zal de belangstelling in den vreemden kunstenaar nog meer opwekken en eene grootere schare dan gisteren uitlokken, om zich in de hemelsche toonen zijner groote gaven te komen verlustigen.

Zulke avonden verdwijnen niet ligt uit het geheugen en schenken het harte eene opwekkende uitspanning, die voor ziel en ligchaam beide als zeer weldadig mogen beschouwd worden.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Lampongsche Districten. — Volgens berigten, over de maand November jl. was het weder guur en vielen er aanhoudende regens. In de ladangs was men reeds met het aanplanten van rijst begonnen; terwijl de bibiet voor de sawavelden in de omstreken der hoofdplaats was geplant en met het bewerken der velden werd aangevangen. Te Sepoetie had de geheerscht hebbende droogte vele peperranken in de tuinen langs de rivier Batanghari doen sterven als ook de dadapboomen, die voor het aanleggen van koffij-aanplantingen in het begin van dit jaar geplant waren.

Ook begon zich in dat district gebrek aan rijst te doen gevoelen.

Den 10 November jl. had zekere Boeginees *Palo*, in eene ijlende koorts te Telok Betong amok gemaakt, waarbij 3 inlanders zwaar werden gewond; 2 hunner waren kort na de verwonding overleden.

De amokmaker was door zijne vervolgers afgemaakt.

— Men leest in de *Oostpost* van Woensdag 5 December no. 49.

— Men schrijft ons van Modjokerto:

Zaturdag 24 Nov. is er nabij de groote brug te Modjokerto, in de groote rivier een kaaiman gevangen. De Inlanders hebben denzelven in groote optogt door de plaats gesleept en er een regt kaaimans-feest van gemaakt.

— Men leest in het *Soerabayasch Nieuws- en Advertentie-Blad* van Woensdag 5 December No. 97.

Men berigt ons van Passoeroean, dat aldaar aan boord van *Koning Willem II*, kapt. Menkman, een matroos uit den grooten mast is doodgevallen.

— Zaturdag middag om 4 ure is alhier een onzer menigvuldige zakkenrollers, op heeter daad betrapt. Een koelie had namenlijk reeds de portefeuille van den heer D..... S. (inh. pl. min. *f* 200) ontvreemd, toen genoemde heer zulks gelukkig merkte en den dader, die het op een loopen zette, onmiddelijk achterhaalde en hem aan de politie overgaf.

— Zaturdag nacht heeft er ter huize van den Heer *Martens*, tokohouder alhier, een stoute diefstal plaats gehad, bestaande in verscheidene goederen en een kistje met geld te samen pl. m. *f* 1000.

Naar men vermoedt moet zich iemand, bij het sluiten der toko, daarin verborgen hebben; drie der, naar men veronderstelt deelhebbende, Inlanders bevinden zich in handen der politie, doch van de goederen of het geld heeft men tot nu toe niets te weten kunnen komen.

NEDERLAND.

Men schrijft uit Suriname van 5 Aug.

Den 23 Julij arriveerde voor deze stad Z. E. de generaal majoor Schimpf, nieuw benoemd gouverneur der kolonie Suriname. Het schip *Willem Daniel*, aan welks boord Z. E. zich bevond, werd door Z. M. stoomschip *Curaçao*, dat voor eenige dagen reeds op de kust ten anker lag, opgesleept. Door de seinschoten van dien bodem en vervolgens door het lossen van het geschut van het fort Amsterdam, werd de komst van Z. E. op de rivier Suriname reeds van verre aangekondigd, en zoodra de *Willem Daniel* in het gezigt der stad gekomen was, werd de aankomst van Z. E. door het lossen van kanonschoten van het fort Zeelandia aan de inwoners kenbaar gemaakt. Bij het ten anker komen voor de stad, werd Z. E. door laatstgenoemd fort en door Z. M. brik de *Lynx* met een aan Z. E. rang verbonden saluut begroet, welke eerbewijzen door de *Willem Daniel* terstond beantwoord werden. Den 24 Julij des morgens ten 9 ure, nadat een half uur te voren 5 kanonschoten van het fort Zeelandia gelost waren, stapte Z. E. onder een salvo van 13 schoten van laatstgenoemd fort en van Z. M. brik *Lynx*, aan wal.

— Men verneemt dat Z. M. gezant te Rome, de graaf de Liedekerke Beaufort, dezer dagen aldaar aan de cholera is overleden.

— Z. M. heeft op verzoek, aan den majoor der artillerie in Oost-Indie W. K. H. Feuilleton de Bruyn, een eervol ontslag verleend als H.D. adjudant met dankbetuiging.

Ridderkerk, 9 Oct. Gisteren namiddag ten ongeveer half vier ure, had op de werf van den scheepsbouwmeester Jan Smit, aan het Slikkerveer alhier, een treurig ongeluk plaats. Men was namelijk bezig met het afbreken eener oude houten loods, en daarmede reeds zoo verre gevorderd, dat nog slechts de zeven zware gebinten, door eenig latwerk aan elkander verbonden, overeind stonden. Het daartoe gebezigde latwerk schijnt te ligt geweest te zijn, althans het week, en de binten vielen met een vreeselijk geweld omver. Zeven personen op dat oogenblik onder die binten aanwezig, waaronder ook de heer J. Smit, verkeerden in een oogenblikkelijk levensgevaar. Zes wisten zich echter, hetzij door hunne vlugheid, hetzij door toeval te redden, en kwamen óf met eene ligte wonde óf met den schrik vrij; de zevende echter, zijnde zekere A. v. H., oud 13 jaren, wiens vader, op eenige passen van hem verwijderd, mede op de werf werkzaam was, had het ongeluk onder een vallend bint te geraken, met dat gevolg, dat hij letterlijk op de plaats dood bleef, zijnde de linkerarm en het regterbeen bijna geheel verbrijzeld, terwijl ook aan het hoofd eene belangrijke kneuzing ontdekt werd.

Zwijndrecht, 8 Oct. Eergisteren vierde de heer C. van Epenhuizen de 25jarige echtvereeniging van zijn *vierde* huwelijk. De zoutziederijen (Oostkeet) waren door het uitsteken van menigvuldige vlaggen feestelijk versierd, en er heerschte in de zoutziederijen en in het huis van den 75jarigen jubilaris gepaste vrolijkheid onder de vele gasten.

ENGELAND.

De *Morning Chronicle* zegt in een artikel over Sebastopols val, o. a.: »Het verlies van een belangrijk deel der sterkste vesting die zijne zuidelijke bezittingen verdedigt, zal voorzeker voor Rusland een groote slag zijn, maar wij moeten ons niet door herschenschimmen en begoochelingen laten medeslepen, wat het gewigt van dit feit betreft, en wij voor ons gelooven niet, dat de ontruiming van zuid Sebastopol een einde aan den oorlog zal maken. Ongetwijfeld is aan Rusland een diepe wond geslagen, doch die wond is op verre na niet dodelijk, en zij zal Rusland niet beletten den krijg tegen de Westersche mogendheden vol te houden en door te zetten. Dit is eene onbetwistbare waarheid, en daarop moeten wij ons voorbereiden. Andere rampen zijn er noodig, om Rusland er toe te brengen, dat het den vrede vraagt. Het verlies zelfs van de gansche Krim zou daartoe niet kunnen leiden. Wil men dit resultaat, men brenge het tooneel des oorlogs tot Petersburg zelf; Kronstadt *moet* genomen worden; dan misschien, maar ook *dan alleen* zou Rusland gaarne kunnen vragen of aannemen de vredesvoorwaarden, die men hem zou kunnen stellen.

— In Schotland is het gebruik van britschen sterken drank verminderd van 7.071.447 gallons, zoo als het in 1850—1851 was, op 5.909.790 in 1854—55.

De invoer van buitenlandsch en koloniaal gedistilleerd daalde van 277.617 gallons op 228.861.

— Het is zeker opmerkenswaardig dat geen der Engelsche bladen, bij de geruchten van eene aftreding van lord Stratford de Redcliffe, voor dezen partij trekt. De *Times* o. a. zegt, dat men wel is waar al de vertelseltjes betreffende de handelingen van dien staatsman in de zaak van Mehemet Ali pacha, geen onvoorwaardelijk geloof mag schenken, doch dat, wanneer zijn schrijven aan den sultan authentiek is, dit in allen gevalle slechts eene herhaling zoude zijn van hetgeen hij in vroegere tijden zich maar al te dikwijls veroorloofd heeft. De *Morning Advertiser* wil weten dat lord Palmerston eerst voor weinige dagen tot het besluit is gekomen, lord Stratford's oppositie tegen Mehemet Ali officieel te désavoueren. Deze afkeuring zou evenwel ter nauwernood voldoende zijn, om den gezant, die te Constantinopel den sultan speelt, te bewegen zijn ontslag in te dienen. De eerste minister zoude gaarne van hem af zijn, maar weet niet hoe dit aan te vangen, want om zekere redenen kan hij hem zijn ontslag niet geven. Lord Stratford schijnt zijn eigen regering boven het hoofd gewassen te zijn en haar erg in de verlegenheid te brengen.

— Sir Edward Bulwer Lytton, die Hertford in het parlement vertegenwoordigt, heeft bij een banket, hem van wege een aantal voorstanders van den landbouw aangeboden, eene redevoering uitgesproken, die voor een gedeelte betrekking heeft op den tegenwoordigen staatkundigen toestand. Onder anderen heeft hij daarin den roem verdedigd van het Engelsche leger, dat in de laatste dagen door Engelsche dagbladen zoo zeer is aangevallen. Maar niettemin heeft hij, de volgende woorden van Fox aanhalende, »Engeland moet, wanneer het oorlog voert, niet op het aantal zijner soldaten rekenen, maar op de meerdere kennis van het leger, want zoo dit niet het grootste is, dan toch zal het het krachtigste zijn door zijne wapenen, ammunitie, intendance, strategie en chefs, in een woord door alles, hetgeen de beschaving vermag te geven», gezegd dat de Engelschen, in dit alles het onderspit gedolven hebben. Ten slotte heeft hij zich verklaard ten gunste van het invoeren van hervormingen in alle takken van bestuur, ten einde daardoor Brittannie's ouden roem met minder gevaren voor zijne zoonen te handhaven.

— De firma Strahan, Paul & Co., welke zooals men weet, eenigen tijd geleden gefailleerd is, is een der oudste bankiershuizen der hoofdstad; zij dagteekent reeds van 1640, en werd opgerigt onder de firma Snaw & Co. In 1679 schorste zij hare betalingen, daar hare fondsen door een willekeurigen maatregel van Karel II in beslag werden genomen. Onder de registers van dit huis heeft men er een gevonden van 1672, waaruit blijkt dat toen de decimale berekening reeds in gebruik was. Op een dier oude registers vindt men ook den volgenden zonderlingen post: »10 Maart 1672 geleend £st 15 aan lady P, waarvoor een gouden kamerpot is gedeponeerd». Twaalf jaren geleden veranderde het hoofd der firma zijn naam van Snow in dien van Strahan, daar hem op die voorwaarde £st 180.000 door den voormaligen boekdrukker der koningin waren gelegateerd. Op dat tijdstip was de firma Snow, Paul & Co.

BELGIE.

Brussel. Nadat men in Engeland Belgie en koning *Leopold* beleedigd heeft, schijnt men er tot regtvaardiger en welwillender gevoelens te komen en den vorst een weinig te ontzien, zelfs een weinig te prijzen, dewijl men op een niet verwijderd tijdstip goede diensten van hem verwacht. Het schijnt zelfs dat het Engelsche gouvernement bij onzen koning stappen zou gedaan hebben, om hem aan te sporen de rol van bemiddelaar tusschen de oorlogvoerende partijen op zich te nemen. Zeker is het, dat in de laatste dagen talrijke brieven tusschen het cabinet van Sint-James en den bijzonderen secretaris des konings zijn gewisseld.

— De bekommeringen nopens den toestand der provincie Namen ontstaan op nieuw, daar de voornaamste fabriekanten van chemische producten aan al de naburige gemeenten hebben doen aanzeggen dat zij, krachtens de wet, verantwoordelijk zijn voor al de toegebragte schade, en hebben deze een inventaris hunner waarden, die tot 2 en een half millioen beloopen, toegezonden. Van eene andere zijde heeft de minister van binnenl. zaken inspecteurs benoemd, met last de fabrikatie der chemische producten te bewaken.

— Men verwacht eene spoedige verhooging van den prijs van het bier te Brussel. Alhoewel de Brusselaren zeer onderworpen zijn, zou ik echter voor hunne rustigheid geen borg willen staan, zoo men den prijs van hunnen geliefden faro verhoogt.

— Er zijn 60 Fransche en 32 Nederduitsche dichtstukken ingekomen als antwoorden op de prijsvraag, door den minister van binnenlandsche zaken ter gelegenheid der 25jarige viering van het Septemberfeest uitgeschreven. Onder de laatsten bevinden zich, zooals wij deden vooronderstellen, vele satyren. 92 dichtstukken voor een landje als Belgie! Men bewere nu nog dat wij geene dichters hebben. Ik zou echter niet durven instaan, dat de kwaliteit wel in verhouding tot de kwantiteit staat.

FRANKRIJK.

Parijs, 11 September. Vier à vijfhonderd Russische krijgsgevangenen, die om uitgewisseld te worden gisteren door Parijs trokken, werden in de voorstad Saint-Antoine op wijn en brood onthaald door de werklieden, die juist bij den doortogt der militairen aan hun ontbijt zaten. De barrikademannen, met het lot der ongelukkige soldaten bewogen, bragten onderling geld bijeen en gaven dit als teerpenning aan de Russen, die dronken met de Franschen, terwijl deze den val van Sebastopol vrolijk vierden.

Parijs, 12 September. De manschappen der ligting 1847, die tot het leger in het Oosten behooren, zullen onverwijld naar hunne haardsteden worden teruggezonden — zooveel namelijk als er nog van over zijn!

— Heden is de volgende telegraphische depêche op de beurs aangeplakt: »Schumla, 10 Sept. 1855. 6 ure. De electrische draad van Constantinopel tot Schumla is voltooid. De algemeene directie der telegraafdienst te Constantinopel stelt zich in regtstreeksche verbinding met die te Londen en Parijs."

Parijs, 15 September. De vice-admiraal *Bruat*, kommandant van de Fransche zeemagt in het Oosten, is tot admiraal bevorderd.

— Aan al de Montemolinisten van Navarre en Catalonie, die in de naburige Fransche departementen der Pyreneën de wijk hebben genomen, is het departement van den Boven-Rijn tot verblijf aangewezen. Zij worden verdacht gehouden van het voornemen, eene afwending ten gunste van Rusland te bewerken.

Parijs, 16 September. De zes ministers der zeven staten — Belgie, Beijeren, Wurtemberg, Hessen-Kassel en Hessen-Darmstadt, Zweden en Noorwegen, en Denemarken — die het Te Deum in de Notre-Dame niet bijwoonden, hebben zich eergisteren bij graaf *Walewski* vervoegd, om hem de reden hunner afwezigheid op te helderen. Zij hadden geen regtstreeksche uitnoodiging van 's keizers regering ontvangen, en de door den pauselijken nuntius, als chef van het corps diplomatiek, gezonden circulaire, was in zoo onbestemde bewoordingen gesteld, dat zij meenden ten deze geheel vrij te zijn in hunne handeling. Graaf *Walewski* antwoordde alleen, dat Pruissen geoordeeld heeft de plegtigheid wel te kunnen bijwonen. Inderdaad had de opper-ceremoniemeester aan geene andere vertegenwoordigers dan aan die der met Frankrijk verbonden mogendheden — Engeland, Turkye, Sardinie en Oostenrijk — eene uitnoodiging gezonden.

— De volgende bijzonderheid dient te worden opgeteekend. Zoo als berigt is heeft *Canrobert* den hem aangeboden maarschalkstaf ridderlijk geweigerd, op

grond dat hij dien niet verdiende. Honderd jaren geleden weigerde *de Lacy* in Oostenrijk op 20jarigen leeftijd dezelfde onderscheiding, verklarende dat hij nog niet genoeg had gedaan om boven zijne oudere ambtgenooten verheven te worden. Deze *de Lacy* was de zoon van den beroemden Ierschen balling *Peter Lacy*, die de Krim voor Rusland veroverde.

Parijs, 23 September. De *Moniteur* behelst een artikel over het aandeel door Engeland tot dusverre in den tegenwoordigen oorlog genomen, om aan te toonen dat die mogendheid, met dezelfde gevoelens als Frankrijk bezield, dezelfde onvermoeide poging bleef aanwenden om tot het gemeenschappelijk doel te geraken. Heeft Frankrijk meer soldaten kunnen in het veld brengen, Engeland heeft een grooter aantal schepen geleverd en desniettemin 80,000 man naar de Krim gezonden. Door Engeland werden 50 oorlogs- en koopvaardijschepen ter beschikking van Frankrijk gesteld, en op deze bodems werden door Frankrijk 40.000 man, 2400 paarden en 7000 ton materiëel naar het 800 mijlen van het vaderland verwijderde oorlogstooneel vervoerd. Wat de geldelijke opofferingen betreft, die van Engeland overtreffen bijna die van Frankrijk. Zonder te spreken van de Turksche leening van 100 millioen, door Frankrijk zoowel als door Engeland gewaarborgd, doch voor het volle bedrag alleen te Londen gesloten, en zonder in aanmerking te nemen de 50 millioen door Engeland aan Sardinie voorgeschoten, om die mogendheid in staat te stellen troepen aan de geallieërden te leveren, heeft Engeland ten vorigen jare 400 millioen aan den oorlog ten koste gelegd, en is het te verwachten dat de uitgaven voor dit jaar duizend millioen van de Engelsche schatkist zullen vorderen. Overigens weidt het artikel uit over het hooge gewigt van Sebastopols val, en den daardoor aan Rusland toegebragten slag.

— *Bellemare* is te Bicêtre opgesloten. De man bij wien hij in huis woonde is naar Cayenne gedeporteerd.

— Een woekeraar te Poitiers, tot 5000 fr. boete veroordeeld, heeft appel aangeteekend van dit vonnis, dat in hooger beroep vernietigd is met veroordeeling van den appellant tot een gevangenisstraf van twee maanden en 20,000 fr. boete.

Parijs, 25 September. Sedert eenige dagen vertoont zich de keizer zelden in het publiek, en men wil daarin de bevestiging vinden van het gerucht, volgens hetwelk een der cent-gardes op het leven des keizers zou aangelegd hebben; een gerucht, waaraan men blijft geloeven, ondanks de logenstraffing in den *Moniteur*, en volgens hetwelk een soldaat van dat corps een pistoolschot op den keizer zou hebben gelost, doch onmiddelijk daarna door zijne kameraden zou verworgd en in de rivier geworpen zijn. Het corps der cent-gardes zou eerlang ontslagen worden.

— *Napoleon III* houdt zich druk bezig met de ontwikkeling van een ontwerp tot de oprigting van een militairen en civielen adel. Aan het hoofd van den eersten zouden *Pélissier* als hertog van Sebastopol en *Canrobert* als hertog van Alma geplaatst worden. Aan de spits van den tweeden zouden zich bevinden, de heeren *de Morny* en *Troplong*, die tot prinsen zouden worden benoemd. Reeds wordt gespot met deze nieuwe navolging van het hof van *Napoleon I*... en van dat van *Soulouque I*, keizer van Haïti.

DUITSCHLAND.

Berlijn, 16 Sept. In goed onderrigte kringen wordt verzekerd dat de keizer van Rusland aan den koning van Pruissen per telegraaf den val van Sebastopol heeft berigt, met bijvoeging in de dépêche dat geenerlei verandering is gekomen in zijn vast besluit om geene voorwaarden aan te nemen, die zouden kunnen strekken om Ruslands eer en aanzien te verkleinen en zijne stelling als groote mogendheid in gevaar te brengen.

— Aan de *Deutsche Allg. Zeit.* wordt uit Weenen geschreven: »Om een einde te maken aan de pogingen tot werving voor het Engelsche vreemden legioen, die de regering zijn ter oore gekomen en voornamelijk geschieden in de grensprovinciën van het rijk, is een som van 100 ducaten in goud uitgeloofd voor ieder die zulk een werver in handen der bevoegde magt overlevert."

— De *Oesterr. Zeit.* bevatte dezer dagen het navolgende artikel dat, uithoofde van den scherpen en bitteren toon waarin het gesteld is, in de tegenwoordige omstandigheden nog al opmerking verdient:

»De *Times* is razend geworden, hij valt aan, ja bijt al wat hij onder het bereik zijner tanden vindt, heden de Engelsche staatsmannen, officieren en zeelieden, morgen de gouvernementen van het vasteland. Thans keert hij zijne woede tegen Oostenrijk, na met veel gedruisch Italië geschud te hebben, vloekt hij als een bezetene tegen de vorstendommen. Die bevolkingen, zegt de *Times*, zijn niet gunstig jegens het Oostenrijksche leger gestemd; het bospoderschap is niet in practijk te brengen. Een jong koningrijk, zie dat zou het best passen, indien men de zekerheid had dat het enkel en alleen in Engeland steun zou zoeken. Het is ongelukkig dat de fregatten en kanonneerbooten niet tot Bucharest kunnen komen; er blijft dus geen ander middel over om zich van die provinciën te verzekeren, dan ze provisioneel aan een gouvernement toe te vertrouwen, dat geheel afhankelijk is van den divan van Constantinopel, waar, gelijk men weet, de Engelsche schepen zonder belemmering kunnen komen.

»Men kan niet ontkennen dat dit eene staatkunde is, geschikt voor porterdrinkers, die gaarne elken dag eene stad wenschen te kunnen bombarderen, en voor Engelsche pachters, die gaarne zien dat men hun zegt dat de Britsche leeuw slechts zijnen muil heeft te openen om geheele landen in te slikken. Was Sweaborg een te hard brokje voor hem om te kaauwen, men zal hem tot vergoeding de provinciën van den Donau geven. De *Times*, of de staatkundige broddelaar die zich in zijne kolommen verschuilt, diende intusschen te weten dat Oostenrijk niet als *touriste* in de Vorstendommen is verschenen, en dat de Donau nog lang zijne wateren in de Zwarte Zee zal storten, en de schrijvers van de *Times* stroomen van inkt zullen vergieten, voor dat Oostenrijk eene stelling zal verlaten die het heeft ingenomen, en die het zal weten te bewaren in zijn belang en in dat van Europa."

ZWITSERLAND.

In de eerste jaren na den oorlog met den Sonderbond, werd de kloosterkwestie niet alleen in het canton Lucern, maar ook in Schwyz en Unterwalden, temelijk druk besproken; de in opkomst zijnde radicale partij was voor de opheffing der kloosters, de gematigd liberale partij voor sterke belasting der rijke kloosters, ten voordeele van de cantonale kas en om de oorlogskosten te dekken. Het vermogen van het klooster Einsiedeln alleen wordt op 8 a 10 millioen fr. begroot. Toen op het einde der vorige eeuw de Franschen, onder Schauenburg en Brune, in Zwitserland vielen en de staatskas te Bern wegroofden, werd ook het canton Schwyz, na dapperen tegenstand, door hen bezet en het rijke klooster met het zwarte beeld der Moeder Gods geplunderd. Evenwel reddeden de monniken een groot gedeelte van de klinkende specie. Na den aftogt der Franschen, herstelden zich de financien der kloosters weder geheel door rijke giften en legaten en zij zijn thans in zoo bloeijenden toestand, dat van de overschotten zeer aanzienlijke landerijen in de Ver. Staten van Amerika op den naam van de orde-broeders aangekocht konden worden. De monniken van het klooster Einsiedeln, zijn niet slechts vrome en geleerde, maar ook naar de wereld beschaafde lieden.

— Volgens een officieel berigt over den stoffelijken toestand der onderwijzers op de Zwitsersche volksscholen zijn die van de steden Bazel en Genève en in de cantons Zurich, Bazelstad en Freiburg het best bezoldigd. Het minimum der bezoldiging van een schoolmeester te Bazel bedraagt 1072, te Genève 1150 fr. 's jaars. Het minimum dier bezoldiging in het canton Bern, beloopt 120, in Graauwbunderland 100 en Wallis 50 fr. jaarlijks.

TURKYE.

Men weet dat lord Stratford de Redcliffe zich krachtig heeft verzet tegen den terugkeer van *Mehemet Ali* tot het beleid der regeringszaken in Turkije. De *Univers* berigt dienaangaande, dat de eerste tolk des Britschen gezantschaps het volgende schrijven van den gezant, destijds in de Krim, aan den sultan heeft overhandigd: »Sire! Lord *Redcliffe* heeft mij gelast aan Uwe Majesteit zijne hulde en zijne gelukwenschingen aan te bieden bij gelegenheid van het Bairam-feest, en tevens Uwe aandacht te vestigen op zekere geruchten, die in omloop zijn met betrekking tot de aanstaande weder-benoeming van *Mehemet Ali* tot lid van het staatsbestuur. Uwe Majesteit zou, de belofte vergetende welke Uwe Majesteit wel ten dien aanzien heeft gelieven te doen aan den gezant, hem daardoor tegenover zijne regering in een valsche stelling brengen en een scherpe inbreuk maken op uwe eigene waardigheid als souverein." Op droogen toon, die geen wederantwoord toeliet, antwoordde de Sultan: Mijn waarde heer *Pisani*, ik ben heer en meester in mijn land, mijne ministers behooren mij alleen, zijne mijne dienaren. Zeg aan uwen gezant, dat ik ze kies en ontsla, dat ik ze verban of hun vergeef, en ze nog eens tot mij roep om ze weder te ontslaan, al naar het mij behaagt. Ten deze ben ik aan niemand rekenschap verschuldigd. Gij kunt u verwijderen."

— Uit Turkije wordt berigt, dat de sultan heeft bepaald dat jaarlijks de begrooting der inkomsten en uitgaven van den staat zal worden vastgesteld. Overal waar het cadaster zal worden ingevoerd, zullen de vreemdelingen de grondbelasting moeten betalen.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar.*
Decemb.	7	Engelsch	Swallow.	T. Allen.	Adelaide	17 Oct.	Singapore.
»	—	»	Kamsetjei Jeejubhoy.	Fitsmaurice.	Bombay	25 »	China.
»	3	»	Charlotte Anne.	M. Joung	Batavia	30 Nov.	Amsterdam.
»	4	Amerikaansch.	Georges	Slater	Manilla	19 »	Sydney.
»	5	Engelsch	Hope.	W. Cumming.	Singapore	11 »	Liverpool.
»	7	Amerikaansch.	Queen of the Sea.	B. Tay.	Shanghae	11 »	New-York.
»	8	»	Shirley.	G. Abbot	Baltimore	19 Aug.	Manilla.
»	6	Engelsch	Sam. Enderby	Laws.	Macao	24 Nov.	Havanna.
»	7	Deensch	Betty of st. Thomas.	Hager.	Shanghae	21 »	Hamburg.
»	—	Engelsch	India.	W. Kennedy.	Manilla	28 »	Bremen.
»	—	Amerikaansch.	Arcadia.	Phelps	Shanghae	20 »	New-York.
»	6	Engelsch	John Matthie.	John Hunter.	Whampoa	26 »	Liverpool.
»	9	»	Labuan.	Bronne.	Cork	1 Sept.	Singapore.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		*Vlag.*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Decemb.	8	Nederlandsch	schip	Luciparas	J. Kloppenborg	Montevedio	21 Oct.	B. Koperamit en co.
»	—	Fransch	»	Alphonse Nicolas Cesard	Le Bosse	Havre	27 Aug.	G. Suermondt en co.
»	9	Nederlandsch	»	Schoon Verbond	J. Veenstra.	Amsterdam	1 Sept.	Hunger en Schuurman.
»	—	Zweedsch	bark	Maria Charlotta	J. W. Schmidt	Tafelbaay	27 Oct.	G. Suermondt en co.
»	—	Nederl. Indisch	brik	Noorfol	Said Alhabassy.	Banka	5 Dec.	Coulster.
»	—	Nederlandsch	bark	Diana	van Bechove	Sydney	23 Oct.	G. Suermondt en co.
»	10	Nederl. Indisch	stooms.	Padang	C. F. A. Perzille.	Padang	5 Dec.	B. Koperamit en co.
»	11	Nederlandsch	bark	Constantia	[illegible]	[illegible]	30 Aug.	van Ommeren, Rueb en co.
»	—	»	schip	Lucia Maria		»		E. Moorman en co.
»	—	»	bark	Cornelia.	Jaski	Liverpool		B. Koperamit en co.
»	—	»	»	Zalt Bommel	J. C. Jutta	Rotterdam		van Ommeren, Rueb en co.
»	—	Amerikaansch.	»	Brother	R. Crowell	Amsterdam		Busing, Schröder en co.
»	—	Nederl. Indisch	»	Maymoen		Sumanep		Coulster.
»	—	» »	brik	Atiat Tulwadoet		van de Oost		»

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		*Vlag.*		*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Decemb.	9	Nederlandsch	bark	Hugo Grotius.	J. Glazener.	Rotterdam.
»	—	»	»	Telegraph	B. B. Rolufs	Samarang.
»	—	»	»	Julie Claire	A. van Oosterzoom	Pecalongan.
»	—	»	»	Oosterling	J. A. Walter.	Padang.
»	—	Nederl. Indisch	»	So-ot Algair.	Sech Bargebe.	Samarang.
»	—	» »	»	Almansoor	Said Djen	Pamanoekan.
»	—	» »	stooms.	Makasser	F. H. Schmidt.	Borneo Westkust.
»	10	» »	»	Langan Lemongan.	Deighton.	Samarang.
»	11	» »	»	Koningin der Nederlanden.	J. Prins	Singapore.
»	—	» »	bark	Naga Laut.	J. Winter	Samarang.
»	—	» »	»	Segaffie	Sech Dzahim	»
»	—	» »	schoen.	Anna Johanna.	W. A. S. Valberg	Makassar.
»	—	Engelsch	bark	Pioneer	J. Ingleton	Singapore.
»	—	Han.	»	Gottingen	Lange	Hamburg.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	schip	Schoon Verbond	J. Veenstra.	Amsterdam	Hunger en Schuurman.
»	fregat	Jacoba Helena	L. van Wagtendonk.	In reparatie	»
»	»	Minister Pahud*.	J. M. Pfeil.	Rotterdam	»
»	bark	Zalt Bommel.	C. J. Jutta.		»
»	fregat	Europa.	H. Poort.	Soerabaya	Reynst en Vinju.
»	bark	Maria Adrianna*.	S. v. d. Held,	Ned. via Sam. en Soer.	P. Landberg en Zoon.
»	»	Mentor*	H. Zeilstra.	Nederland	E. Moorman en co.
»	»	Maria Agnes	Tangen	»	»
»	schoen.	Diana	van Borhove.	Makassar.	G. Suermondt en co.
»	bark	Stad Schiedam *	Wulp	Rotterdam	»
»	»	Castor	Esink		B. Koperamit en co.
»	»	Jan Pieterszoon Koen	Verloop		»
»	»	Luciparas	Kloppenborg.	Amsterdam	»
»	»	Noordster	J. Luteijn	Cheribon	Maclaine, Watson en co.
»	»	Den Elshout*.	E. Bonjer	Rotterdam	van Ommeren, Rueb en co.
»	»	Constantia*.	J. C. Kaleshoek		»
Nederl. Indisch	bark	Harriet*.	J. G. C. Ross.	Cocos Eiland	Adam en co.
» »	»	Noorfol	Said Alhabassy	Banka	Coulster.
» »	»	Marzoek.	Said Hoesin.		»
» »	»	Indramayoe.	Sech Jemanie	Sam. Soer. Ambon en Banda	»
» »	»	Alnoer.	Sech Awab.	Samarang	»
» »	»	Elmashoor.	Sech Bahanan.	Soerabaya	»
» »	brik.	Fathool Hair.	Said Abdulla.	Cheribon.	»
» »	bark	Kim Tekseng.	Kwee Tjenseng	Palembang	»
» »	»	Fathoor Rachman.	Said Alhadie	Gresee	»
» »	»	Halgiee.	Seid Alie.	Soerabaya.	»
» »	»	Alnoer Salim	Moh. Amin	Samarang en Banjermassing.	D. N. Buys en co.
» »	»	Fatshool Mobarak	Goestie Falman	» »	»
» »	»	Kalimantan	Lie Boenkim.	» »	»
» »	»	Said Maskoor	Alie	»	»
Engelsch	»	Mountstuart Elphinstone	G. Case.	Holland.	Maclaine, Watson en co.
»	schip	Royal Stuart	Tadman.	Holland	Busing, Schröder en co.
»	»	William Fredrick. *	J. Stephenson	Rotterdam	Martin, Dyce en co.
»	bark	Stirling *	W. Jamieson	Singapore	Adam en co.
Amerikaansch.	schip	Monterey*.	Benson	Boston	[illegible] Stokes en co.
»	bark	Dashing Wave*.	John B. Kirk	Boston	»
»	»	Brothers.	R. Crowell.		Busing, Schröder en co.
Fransch	schip	Bisson	X. Torchut.	Bordeaux.	G. Suermondt en co.
»	bark	Marie Gabrielle.	Bolu.	Nantes	»
»	schip	Alph. Nic. Cesard.	Le Bosse.	Havre.	»
Zweedsch	bark	Maria Charlotta.	J. W. Schmidt.	Stockholm	»

De particuliere schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec.	1	N. I.	stooms. Banda.	C. C, Neyst.	Soerabaya.
»	—	»	stooms. Lengan Lamongan	T. Deighton.	Batavia.
»	3	»	stooms. Macassar	F. H. Schmidt.	Soerabaya.
»	—	»	bark Balheer	Mohamat Seman.	Batavia.
»	—	Ned.	bark Bosphorus.	C. A. Kruisinga	»
»	4	N. I.	schoener Bientang Toedjoe	J. W. Steevensz	Riouw.
»	5	»	st. Koningin der Nederl.	J. Prins.	Soerabaya.

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec.	1	N. I.	bark Joen Goan	Oey Tjinggoan.	Rembang.
»	—	»	bark Faidool Rachman	Sech Ba-alie.	Grissee.
»	2	»	stooms. Banda.	C. C, Neyst.	Batavia.
»	3	»	bark Columbus Almasoer.	Sech Dahman.	Soerabaya.
»	4	»	bark Alfulik	Sech Baradja.	»
»	—	»	stooms. Macasser	F. H. Schmidt.	Batavia.
»	5	Fr.	Chili no. 2	E. Vue	Bordeaux.
»	—	Ned.	brik Carel August	Gerrebrands.	Soerabaya.
»	—	N. I.	st. Lengen Lamongan	Deighton	Batavia.
»	—	»	brik Eljeser	Sech Aboe-Bakar	Pecalongan.
»	6	»	st. Koningin der Nederl.	J. Prins.	Batavia.

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indiesch	bark	Srie Brahan	Hoormat		Gezagvoerder.
» »	bark	Balheer.	Mohamat Seman	Banjermassing	»
» »	schoen.	Bientang Toedjoe	J. W. Steevensz		»
» »	bark	Ellen.	J. C. Lebert	Batavia	B. Kopersmit en co.
Nederlandsch.	schip	Megeret Mitchel	W. Stiles.	Amsterdam	van den Broek en Veeckens.
»	bark	Neêrlands Koningin	C. Vonck	Nederland	Dorrepaal en co.
»	»	Bosphorus.	C. A. Kruisinga	»	B. Kopersmit en co.
Amerikaansch.	schip	Leodes	Edward Graves	Nederland	MacNeill en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov.	30	Ned.	bark Factory.	J. Jansen	Batavia.
Dec.	1	»	» Minerva.	van Boven.	»
»	2	N. I.	» Tian Tay.	Lim Tikkie.	Balie Bol.
»	—	Ned.	» Soetan Iskander.	R. Zoutman	Batavia.
»	3	Z. M.	stooms. Samarang.	lt t/z. 1 k. Binkes	Bawean.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec.	1	Ned.	schip Oldenbarneveld.	A. Meyboom.	Ned. v. Pas.
»	2	»	bark Graaf van Nassau.	E. Sanders	Ned. v. Bes.
»	—	»	» Ottolina	J. J. Prange	Pasaroean.
»	—	N. I.	st. Macassar	Chevallier.	Batavia.
»	4	»	st Koningin der Nederl.	J. Prins	Singapore.
»	—	Ned.	schoener Johanna Hendrika	K. Hoek.	Amsterdam.
»	—	»	Willemina en Clara	H. de Wyn	Batavia.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	bark	Minerva.	J. M. Boven		
»	bark	Margaretha Johanna.	M. Schou.	Nederland	Fraser, Eaton en co.
»	»	Factory.	J. Jansen		
»	schoen.	Anne Maria Wilhelmina	G. C. Fisscher		
»	schip	Jeannette en Cornelia	T. K. Veldman		
»	bark	de Zwarte Zwaan	J. Muller.	Nederland	B. J. van Eck en co.
»	»	Zeemanshoop.	P. H. Barkey		
»	»	de Zwyger.	P. P. Hoogland		
»	schip	Tonia	C. T. Zeeman.	Nederland	W. Cores de Vries.
»	»	Economist	S. C. J. Olivier.		
»	bark	Australie	D. B. Jochems		
Nederl. Indisch	»	Abdul kassim	Said Alhabassy.		
» »	»	Djoemoeroet	Oei Boe.		
» »	»	Fatal Maän.			
» »	schoen.	Gleaner	J. F. Thierbach		
» »	»	Kangpie	Ong Kanghan.		
» »	»	Heatlie.	Ko Tinglo.		
» »	»	Isabel.			
» »	»	Ternate	G. G. Petersen	Ternate	B. J. van Eck en co.
» »	»	Sarie Toendjoeng	Loei Soempoat		
» »	bark	Hing Goan.	Maas Tayeep		
» »	schoen.	Kiem Ingsoen	Ho Kongpoei		
» »	bark	Aldjoesoor	Sech Ba-adila	Molukkos.	Gezagvoerder.
» »	schoen.	Hoktay.	Oey Kwang		
» »	bark	Salma.	Said Alhabassy		
» »	»	Emelie	J. B. Perry.		
» »	bark	Tian Tay.	Lim Pikhie.		
» »	»	Soetan Iskander.	R. Zoutman.		
» »	stooms.	Java.			
Engelsch	schip	Charles Holmes	C. H. Bowlby.	Nederland	Adam en co.
Lingasche.	schoen.	Mastora.	Mohamat Tamin		
Amerikaansch	schip	Ocean Steed	F. Cumingham		

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met Z. M. stooms. *Amsterdam:* de kapt. luit. t/z. *A. Wachendorff van Ryn* — adj. adm. *Steinbuch* en *van Berkel.* de klerken *Huart* en *Medenbuch.* — de jonge heer *J. W. Stoll*

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden:* de heeren *Benhote.* — *Batten.* — *Busing, Schroder.* — *de Mol van Otterloo.* — *Schuurman* en *familie.* — *Timmermans.* — 16 eng. matrozen. — Z. M. troepen.

Met de Ned. bark *Maria Agnes:* de heer *H. W. Waardenburg.* — mejufvrouw *Wynmalen.*

Met het Ned. schip *Minister Pahud:* de heeren *Schramen* en *echtgenoot.* — *F. Junghunh* en *echtgenoot.* — mevr. *Meyer.* — jufvr. *de Gelder.*

Met het Amer. schip *Dashing Wave:* de heer *G. F. Grain.*

Met de N. I. brik *Noorfol:* de heer *Hofken* en *echtgenoot.*

Met het N. I. stooms. *Padang:* de heeren *Schellenbach.* — *Hombrecht.* — *Veit* en *familie.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Makasser:* de pred. *S. A. Buddingh.* — 1 luit. *Westerbaen Schmidt* — adjudant onder-officieren *Timmerman* en *van Bosch.* — Z. M. troepen.

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden:* de heeren *Bisschop van Victoria Smith* — *F. de Mol van Otterloo.* — *J. Dias.* — *T. Hodgson.* — *F. W. Baumann.* — *J. H. Klerks.* — mevrouwen de wed. *Saul* en 4 *kinderen.* — *Paulus* en *familie.* — *Jongler.* — *W. C. Walbeehem.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 26 *tot en met den* 28 *Nov.*, 1855.

AANVOER.

Van Indramaijoe per ned. ind. bark *Elmansoer* gez. Sech achm. bin Behanan.

$601^{83}/_{100}$ pic. rijst. *Tiedeman* jr. qq.
$5094^{1}/_{2}$ pic. rijst. 42 do. menier. *Tiedeman en van Kerchem.*

Van Indramaijoe per ned. ind. schoener *Batavia* gez. Giam Liangsoeij

2100 pic. rijst. 25 ks. wijn. 9 do. champagne. *Gezagv.*

Van Soerabaija per ned. schip *Anna Johanna* gez. A. J. Valberg.

100 kn. rijnwijn. *G. Suermondt en co.*
1 kt. man. sigaren. 4 vn. boslemmer messen. *D. N. Buys en co.*
48 vn. meel. *F. L. Hughan.*
1 kt. kain oeranie. *Pitcairn Syme en co.*
$657^{60}/_{100}$ pic. hoepel ijzer. 2 kt. 50 bl. sardijntjes. 1 do. 26 corg. sarongs. 5 ku. man. sigaren. *Order.*
8 bn. garens 4 kn. gedr. katoen. 2 do. wit do. 2 do. modewaren 4 bn. rood katoen. 1 do. do. garen. *voor het Entrep.*
6 bn. goenie zakken. 1 kt. pike. 1 do. broeken stof. en gouv. goederen. *Gouvernement.*
$8^{1}/_{2}$ pic. was. *Lim Pokkie.*

Van Samarang per bark *Almoer* gez. Sech awab bin awab Said.

1 rol eur touw. 1 zak cacao. 40 pic. kl. olie. 7 do. lijm. 15 do. miseo. *Koe Tjantjang.*
6 kn. koopmanschapp. *Lim Gie.*
4 kn. koopmanschapp. *Sie Yoetiang.*
7 kn. koopmanschapp. *Order.*
1 kt. div. lijnwaden. *Sech Baharmoes.*
1 kt. tuigen. *Hunter Houghton en co.*
$47^{53}/_{100}$ pic. koffij. *v. Ommeren Rueb en co.*
En eenige gouv. goederen.

Van Samarang per ned. ind. bark *Fatahool Mobarak* gez. Goestie Salman.

96 koebeesten. *D. N. Buys en co.*

Van Hauk per praauw sampang gez. Dakim.

150 pic. rijst. Gam.

Van Samarang per ned. ind. schip *Naga Laut* gez. J. Winter.
692 st. balken. *John Pryce en co.*

Van Grissee en Pecalongan per ned. ind. schoener *Argo* gez W. F. Wassinham.

29400 st. matten *Hunter Houghton en co.*
$68^{60}/_{100}$ pic. kl. olie. *P. F. Hughan.*
8 st. lekstoenen. *van Slooten Morgan en co.*
185 st. hontwerken. *Jewas.*
$614^{80}/_{100}$ pic. suiker. *Order.*

Van Indramaijoe per praauwen sampang gez. Bleman, Alliet en Siedien.

504 pic. rijst. *Tjioe Eng.*

252 pic. rijst. *Tan Soekwie.*

Van Palembang per ned. ind. bark *Kim Tekseng* gez. Kwee Tjoenseng

3 pic. benzoin. *Said Segaf.*
$207^{1}/_{4}$ pic. ong. katoen. 83 do. rotting. $16^{60}/_{100}$ do. zw. peper. 34 do. witte dammer. *Gezagv.*

Van Palembang per ned. ind. schip *Segaffie* gez. Sech salim Drahim.

$52^{1}/_{2}$ pic. gutta percha. *Order.*
$116^{60}/_{100}$ rotting. N. H. M.
$6^{40}/_{100}$ pic. was. *said oesin bin Sehab.*
$7^{1}/_{2}$ pic. was. *f* 6000 zilv. munt. *sech salim Tjol.*
f 2000 zilv. munt. *f* 2000.— recepis *Said hoesin Segaf.*
21 ps. palemb. rott. matten. 81 do. id. stokken. *f* 1370 zilv. munt. $150^{80}/_{100}$ pic. ong. katoen. 33/m. dakpannen. 2/m vloersteenen. 400 ps. stroo matten. 59 corg. houtwerken. 17 do. bamboeswerk. *Gezagvoerder.*

Van Croé per praauw sampang gez. Sahidam.

60 pic. dammer. Gezagv.

Van de Lampongs per praauw Maijang gez. Anam.

60 pic. boombast. Gezagv.

Van Croé per praauw pantjallang gez. Sie Mengo.

$57^{1}/_{4}$ pic. rhabarber. Gouvernement.
40 pic. dammer. Gezagv.

Van Point de Galle per ned. schip *Stad Schiedam* gez. T. Wulp agt. G. Suermondt en co.

36 vn. olie. 1371 roll. touwwerk. *Maclaine Watson en co.*
78 roll. touwwerk. *Order.*

Van Bandjermassing per ned. ind. schip *Alnoer Salim* gez. Hadjie Mohamin.

$60^{40}/_{100}$ pic. gutta percha. $3^{10}/_{100}$ do. was. $659^{80}/_{100}$ do. rijst. 18309 boss. rotting. 9130 ps. malocka matten. *Gezagv.*

Van Nederland per ned. schip *den Elshout* gez. Bonjer agent. van Ommeren Rueb en co.

4 ks. machinerien *Haager en Schuurman.*
10 ks. manufact. $30/_{2}$ leggers. *G. Suermondt en co.*
10 ks. provisien. 5 do. passement. 3 do. kramerijen. 8 do. katoen goederen. *Bahre en Kinder.*
28 ks papier en schrijfbehoeften. *v. H. Noman en Kolff.*
10 ks. manufact. *Moormann en co.*
30 legger. 101 vs. teer. 12 do. hagel 4 roll. lood. *Busing Schröder en co.*
60 leggers. *Maclaine Watson en co.*
6 ks. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
10 bn. garen. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 kt. divers. *Souffers.*
3 ks. glaswerk. 8 do. boeken. *de Weerdt Ruyl en co.*
50 hammen. 1 ks. ansjovis. *Order.*

Van de Cocos Eilanden per ned. ind. schip *Harrit* gez. Ross agent. Adam en co.

70 vn. olie. 130/m klappers. *Agenten.*

Van Siam per siam wankang *Miem Enghoat* gez. Oeij Kongtjan
4 pr hertenhoorn. 8000 ps. dammer. *Lim Eetjoen.*

Van de Lampongs per praauw Pantjallang gez. Pa Haliema

150 pic. zw. peper. *Gezagv.*

Van de Lampongs per praauw Maijang gez. Kadier

18 pic. gomelastiek 10 do. koffij. *Gezagv.*

Van Melbourn per Am. schip *Dashing Wave* gez. J. B. Fisk agent. Paine Stricker en co.

15 vn. hammen. 52 do. boter. *Agenten.*

Van Rotterdam per ned. schip *Minister Pahud* gez. Pfeil agenten Haager en Schuurman

463728 ℔ steenkolen. $150/_{2}$ leggers. 750 keld. genever. 200 z. m. kazen 408 edamm. do. 100 hammen. 50 md. min. water. 2 kn. saucijzen. 50 kruiken lijnolie. *Agenten.*

Van Rotterdam per ned. schip *Maria Agnes* gez. R. A. Tange agt. E. Moormann en co.

100 md. bier. 100 vn. boter. 100 do. verfwaren 22 kn. meubelen. 4 do. ijzerwerk. 1500 keld. genever. 678 coll. manufact. *Agenten*
7 ks. suiker bakkerswerk.
1 kt. manufact. *Gumprich en Straus.*
1 do. zilverwerk *de Steurs.*
2 do. groentens. *Louran en Walcheren.*
1 do. zilverwerk. *Tiedeman van Kerchem.*
4 do. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
1 do. groentens *de Serriere.*
1 do. schrijfbehoeften, *H. M. von Dorp.*
21 do. garen. *Busing Schröder en co.*
1 do. zijden stoffen. *Tiedeman en v. d. Burg.*
40 md. bier. *van Leeuwen en co.*
1 kt. kramerijen. 15 coll. ijzerwerk. 6 do. do. 4 kn. knoopen 2 do. bronwater.

Lading voor Samarang.
7 ks. medicijnen. 1 do. passement. 31 md. bier. 14 kn. manufact
Lading bestemd voor Soerabaija.
100 vn. boter. 1 md. inkt. 50 keld. genever. 2 kn. papier. 1 do. schoolboeken. 1 vt. meel. 1 do. vijlen. 1 pak staal 1 kt. ijzerwerk. 1 vt. potlood. 1 do. traan. 10 do. boter. 20 kn. wijn. 1 blik garen en band. 6 md. min water. 1 kt. vruchten. 1 do. boeken. 1 do. manufact. 6 do. meubelen. 1 do. kramerijen. 5 do. manufact. 2 do. schilderijen. 1 do. medicijn. 20 do. bessensap. 1 do. koek. 5 do. papier. 31 md. bier. 1 vt. ijzerwerk. 1 pak zagen.

Van de Lampongs per praauw Maijang gez. Noeramien.

$^{37}/_{100}$ pic. koffij. 6 do. gomelastiek. 4 do. zw. peper. *Tje Tengkoey.*
56 pic. zw. peper. 17 do. gomelastiek. *Tan Tjauw.*
12 pic. dammer. *Intje Brahim.*

Van Amsterdam per ned. schip *Castor* gez. C. Reink agt. Kopersmit en co.

10 vs. zilv. munt. 57/m. steenen. 108 coll. gouv. goederen 223 kist. manufact. 6 do. kantoorbehoeften. 1 do. inh. 1 spinnewiel. *N. H. M.*
8 ks. boekwerken. *Gouvernement.*
100 ks. manufact. 50 vn. bier. *Pandel en Stiehaus.*
50 vn. bier. *v. Ommeren Rueb en co.*
$20/_{1}$ arak leggers. *Busing Schröder en co.*
3 ks. wijn. 4 do. koek. *Burger.*
1 ks. zijde goederen. 64 coll. ijzerwerk. *Haager en Schuurman.*
1 kt. kramerijen. *Gumprich en Straus.*
2 kn. zilverwerken. *Moorman en co.*
$15/_{1}$ arak leggers. $10/_{1}$ do. do. 4 kn. manufact. 4 do. do. 11 do. wijn. 200 vs. boter. 8 kn. koek en banket. *Order.*
Lading voor Samarang.
25 vn. bier. 3 kn. vruchten. bat. 75 do. manufact. 15 do. do. 30 do. gedr. vruchten. 10 kn. manufact. 5 coll. do. 10 do. diversen. 3 kn. terpentijn olie ens. 50 vs. boter. 21 kn. koopmanschapp. 20 do. do. 3 do. papier. 1 baal do. 1 kt. koper en blikwerk. 3 ks. 1 do. diversen.

Lading voor Soerabaija.

136 coll. div. goederen. 22 kn. manufact. 39 do. do. 55 coll. bier. 65 provisien. 16 kn. do. 100 vs boter. 13 vn. bier. 1 kt. inh. 1 Mangel. 10 kelders terpentijn olie. 1 kt. inh. 1 pers. 1 do. diversen. 4 coll. do. 1 kt. boeken.

UITVOER.

Naar Nederland. per Han. schip Gottingen gez. *Lange* agt.

Busing Schröder en co.
7000 ps. mal. stokken. 3992 pic. rijst. 2023 do. suiker. 100 do. gomdammer. 30 do. cauries. 14 do. zw. peper. *Agenten.*
1 kt. kleinigheden. *van Ommeren Rueb en co.*

Naar Muntok en Palembang per ned. ind. bark *Jenoer* gez. Said Mohamat Alie.

7 kn. lijnwaden. N. H. M.
2 doz. cherij cordial. 2 do. madera. 2 vn. wijn. 8 kn. cognac. 50 keld. genever. 2 kn. provisien. 8 doz. zeep. 8 pakk. papier. 1 doz. sla olie. 2 do. inkt. 6 fl. rozijnen. 2 md. suiker 10 vn. boter. *John Pryce en co.*
15 kn. div. lijnwaden. 1 bl. garens. *Said hassan Baftin.*
14 kn. katoenen. *Sech acht. JoE.*
En eenige gouv. goederen.

Naar Muntok en Palembang per ned. ind. bark *Pegean Zephijr,* gez. Ong Kimliang.

1 kt. kaijoe poetie olie. 2 do. koopmanschapp. 2 pic. zink. 1 do. geel koper. 5 keld. genever. 20 vs. boter. 2 pic. aardappelen. 4 do. jap. soija. 4 do. kat. garen. 150 st. rood katoen. *Gezagv.*
20 keld. genever. 30 kn. wijn. uit entrep. 33 doz. div. wijnen. 12 do. cognac. 32 do. bier. 2 do. absinthe. 2 do. siroopen. 2 do. vrucht. op water. 2 kn. gember. 4 doz. mostard. 5 do. zuren. 4 kn. provisien. 12 doz. bitter. 14 st. hammen en rookvleesch. 12 st. kazen. 15 vs. provisien. 34 fl. gedr. vruchten. $12/_{2}$ do. likeuren. 1 doz. framb. azijn. 2 md. suiker. 2 liqeur stellen. 3 st. lepels en vorken. pleete 24 doz. percussion. 6 ps. hang lampen. 3 doz. brandewijn. 1 vt. hagel. 25 bl. jagt kruid. 1 kt. keuken stroop. 2 vs. groentens. 6 blikk. vleesch. *Vaupel en co.*

Naar Samarang per ned. ind. stooms. *Langen Lamongan* gez. Deighton

5 bn. shirtings. 3 kn. cambrics. 1 do. knoopen. 1 do. shirtings. *Burt Myrtle en co.*
4 kn. cambrics 1 do. kains. 7 do. cambrics uit entrep. *Martin Dyce en co.*
1 vt. gort 1 do. haring. *van Rist en Ter Gouw.*
1 kt. zijde stoffen. *Pandel en Stiehaus.*

Naar Samarang en Banjermassing per ned. ind. bark *Balhair* gez. Mohamat Seman.

16 kn. div. lijnwaden. 3 roll. everlasting. 20 corg. gedr. sarongs. *Mohamat Ariep.*
5 doz. siropen. *D. N. Buys en co.*
5 kn. koopmanschapp. 4 bn. ong. katoen *The Kangkim.*
3 sammen arak. 1 kt. kleedingstukken. *Gouvernement.*
10 ks manufact. *Mohamat Alie.*
35 kn. ruw katoen. 3 do. bat. doeken. 20 bn. rood. garen. 1 kt. foulard chitzen. 3 do. liminias. 1 do. gedr. sarongs 1 do. kain pandjang. 2 do. slendangs. 1 pakjes monsters. N. H. M.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.

[illegible]